

ger i Marokko – skåret ned til en domsmandssag vedrørende forsøg på indførelse af bl.a. 300 kg hash. Sagen varede 10 dage i byretten og 8 dage i landsretten. Byretten udmålte en straf på fængsel i 3 år, mens Østre Landsret fastsatte straffen til fængsel i 2½ år.

Da de sager, der fortsat skal være nævningesager, vedrører de alvorligste forbrydelser, hvor der udmåles langvarige straffe, og da sagerne rejses mod personer, der benægter de alvorligste tiltalepunkter, må det forventes, at en meget stor del af dommene i 1. instans vil blive anket til landsretten. Det samme må forventes vedrørende de grove narkosager, hvor der ligeledes udmåles meget lange fængselsstraffe. Jeg vurderer således, at ankehypigheden for disse sager må antages at nærme sig 100 %.

STATSADVOKATEN

SIDE 7

På grund af det meget store antal nævningesager ved nærværende embede vil det formentlig være vanskeligt, trods den ressourcemæssige fordel herved, med den nuværende normering konsekvent at lade samme anklager møde i begge instanser.

Som det fremgår af ovenstående tabel, behandles der ved nærværende embede ca. 30 nævningesager årligt. I gennemsnit medgår der hertil ca. 110 retsdage, svarende til ca. 4 retsdage pr. nævningesag.

Der skønnes at medgå ca. 10 dage i gennemsnit pr. sag til egentlig forberedelse af sagen, hvortil komme forberedende retsmøder, mundtlig forhandling, brevveksling med forsvarer m.v., hvortil skønnes i gennemsnit at medgå ca. 4 dage pr. sag.

Et nettoårsværk udgør ca. 220 dage. Til behandling af ca. 30 nævningesager medgår således for så vidt angår jurister ca. 2,5 årsværk. Herved er der ikke taget hensyn til, at der i visse nævningesager, dels i sager, der varer 4 retsdage eller mere, dels i sager med mange tiltalte og dermed mange forsvarere, bør være to anklagere, både af hensyn til arbejdsbyrden og af hensyn til risikoen for sygefravær. Det samme gør sig gældende vedrørende behandlingen af større ankesager.

Nedenstående tabel viser i hvilket omfang, det i de tidligere år har været nødvendigt at have mere end én anklager på samme nævningesag:

	2002	2003	2004	2005
<u>Antal sager</u>	1	1	2	1
<u>Antal dage</u>	20	7	32 (16+16)	6
<u>Anklagere</u>	KIB/PLN	LW/TH	KIB/LBH LW/KR	KIB/ Rasmus K

Jeg kan endvidere oplyse, at der i 2005 var tre ankesager af en sådan beskaffenhed, at der var to anklagere på hver af sagerne. Det drejede sig om to narkosager ("Christiania-sager") og en sag om menneskesmugling. Sagerne strakte sig over henholdsvis 15 retsdage, 5 retsdage og 12 retsdage.

STATSADVOKATEN

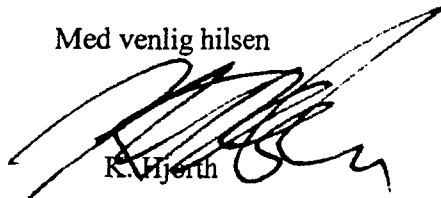
SIDE 8

På denne baggrund må der skønnes at være behov for yderligere 3 eller 4 jurister ved embedet, såfremt lovforslaget gennemføres.

For så vidt angår kontorsektoren må der under forudsætning af ovennævnte forventede ankehypighed forventes at ske en betydelig forøgelse af arbejdsbyrden i ankesekretariatet, hvis arbejdstid allerede i dag ved nærværende embede for godt og vel halvdels vedkommende anvendes til behandlingen af nævningsager, bl.a. vedrørende fængslingsfristforlængelser og indkaldelser af tiltalte, vidner, tolke og sagkyndige til domsforhandling.

På denne baggrund må gennemførelsen af lovforslaget skønnes at medføre behov for yderligere 2 kontorfunktionærer ved nærværende embede.

Med venlig hilsen

R. Hjørth

MOBTAGET
13 JAN. 2006
Rigsadvokaten

STATSADVOKATEN

Rigsadvokaten
Frederiksholms Kanal 16
1220 København K

DATO 18. januar 2006

JOURNAL NR.

SA2-2006-510-0011

BEDES ANFORT VED SVARSKRIVELSER

SAGSBEHANDLER: ME/lg

STATSADVOKATEN FOR
SJÆLLAND

JENS KOFODS GADE 1, 4.
1268 KØBENHAVN K

TELEFON 33 30 72 00

FAX 33 30 72 72

Rigsadvokaten har i skrivelse af 4. januar 2006 udbedt sig en udtalelse om udkast om bl.a. ændring af retsplejelovens fjerde bog, 1. – 5. afsnit (J.nr. 2006-510-0014).

I anledning heraf skal jeg udtale, at jeg fuldt ud kan støtte lovforslaget.

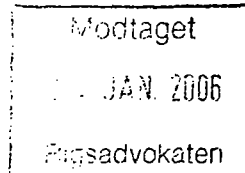
Den forsinkede besvarelse beklages.

Merlung

2006. 510-0014 (- 0007)

STATSADVOKATEN

Rigsadvokaten
Frederiksholms Kanal 16
1220 København K

DATO 19. januar 2006

JOURNAL NR.

SA3-2006-510-0008

BEDES ANFØRT VED SVARSKRIVELSE

SAGSBEHANDLER: Charlotte Alsing Juul

STATSADVOKATEN FOR FYN,
SYDØSTJÆLLAND, LOLLAND
FALSTER OG BORNHOLM

JENS KOFODS GADE 1, 3. TV.
1268 KØBENHAVN K

TELEFON 33 30 73 50

FAX 33 30 73 99

Vedr. Deres j.nr. RA-2006-510-14

Ved skrivelse af 4. januar 2006 har Rigsadvokaten anmodet om en udtalelse vedrørende den del af Justitsministeriets udkast til lovforslag om en politi- og domstolsreform, der vedrører ændringer af retsplejelovens fjerde bog, 1, -5. afsnit, herunder nævningereformen.

I den anledning kan jeg meddele, at jeg fuldt ud kan tilslutte mig de foreslåede ændringer. Udkastet til lovforslag giver mig således ikke anledning til bemærkninger.

Jeg kan oplyse, at denne statsadvokatur i lighed med Statsadvokaten for København sender en genpart af ankemeddelelsen direkte til forsvareren ved sagens start i de ankesager, hvor statsadvokaturen er bekendt med, hvem der er forsvarer. Der bliver ikke herfra sendt kopi af stævningen til forsvareren, idet berømmelsen aftales direkte mellem landsretten og forsvareren.

Jeg kan endvidere oplyse, at statsadvokaturen i lighed med Statsadvokaten i Sønderborg ikke anfører vidnernes adresse på de bevisfortegnelser, der sendes til forsvarerne.

Endelig kan jeg nævne, at jeg er opmærksom på, at et flertal af statsadvokater har været betænkelige ved, at ekstrakten i nævningesager udleveres både til de juridiske dommere og nævningerne. Jeg finder dog, at det med de foreslåede ændringer af procesformen i nævningesagerne vil være naturligt og hensigtsmæssigt, at nævningerne – som foreslået i udkastet til lovforslag – får adgang til det samme materiale som de ju-

2006 - 510 - 0014 (-0008)

ridiske dommere, således at muligheden for nævningerne for at følge med i sagen forbedres.

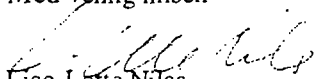
Det bemærkes, at jeg har forudsat, at der ikke ved denne høring skal afgives en udtalelse om de eventuelle ressourcemæssige konsekvenser af nævningereformen. Bemærkninger vedrørende dette spørgsmål vil blive fremsat af Statsadvokatforeningen i foreningens høringssvar over politireformen til Justitsministeriet.

Jeg skal beklage den sene besvarelse.

STATSADVOKATEN

Med venlig hilsen

SIDE 2

Lise-Lotte Nilas

EC/AK

Modtaget

17 JAN 2006

Rigsadvokaten

SA4-2006-510-0008

Tilbagesendes, med bemærkning, at jeg kan tilslutte mig lovforslaget for så vidt angår nævningereformen.

Nævningesagsbehandling er forbeholdt de alvorligste forbrydelser, og jeg er enig i, at statsadvokaterne skal varetage behandlingen af disse sager både i byretten og landsretten. Herved udnyttes erfaring og ekspertise mest muligt, ligesom det markeres, at der er tale om de alvorligste sager. Jeg skal i den forbindelse bemærke, at man efter min opfattelse kan overveje at bevare nævningeløftet, jf. den nu gældende § 866 i retsplejeloven, for også herved at markere, at der er tale om en meget alvorlig sag.

Erfaringer i denne statsadvokatur med særdeles langvarige nævningesager vedrørende narkotikakriminalitet, ofte med en teknisk vanskelig bevisførelse, gør, at jeg ligeledes kan tilslutte mig, at narkotikasager for fremtiden behandles som domsmandssager. Jeg er opmærksom på, at disse sager fortsat vil kræve betydelige anklagermæssige ressourcer i begge instanser således, at der i mange sager om narkotikakriminalitet fortsat vil være behov for mere end en anklager pr. sag.

Jeg skal i øvrigt henvise til statsadvokaternes udtalelse af 25. maj 1998 til Rigsadvokaten vedrørende Retsplejerådets betænkning nr. 1352/1998 om behandlingen af nævningesager.

Der henvises til j.nr. RA-2006-510-0014.

Statsadvokaten i Aalborg, den 17. januar 2006.

På statsadvokatens vegne

Kirsten Dyrman
vicestatsadvokat

Rigsadvokaten
Frederiksholms Kanal 16
1220 København K

2006-510-0014(-0006)

J.nr. SA5-2006-510-0008
Sagsbehandler: CS/PBJ/MK

Tilbagesendes Rigsadvokaten.

De regionale statsadvokater afgav ved et brev af 25. maj 1998 en samlet udtalelse til Rigsadvokaten vedrørende Retsplejerådets betænkning nr. 1352/1998 om behandlingen af nævningesager. Der blev udtalt anerkendelse af behovet for en reform af nævningesagssystemet, men betænkeligheder ved dele af rådets forslag vedrørende mødende anklager i byretten, afstemningsregler og udlevering af ekstrakter til nævninger samt anklageskrifter og bevisfortegnelser. Statsadvokaterne anførte endvidere, at det ville være hensigtsmæssigt at ændre reglerne vedrørende ankevejledning af tiltalte og tilførsel til retsbog heraf. Yderligere blev det anført, at nævningesagsreformen sammenholdt med behovet for at anvende 2 anklagere i et stigende antal sager ville medføre et behov for en tilførsel af flere jurister til statsadvokaturene.

En statsadvokat, undertegnede, der savnede tilstrækkelig begrundelse for at bevare dobbeltgarantien i betragtning af indførelsen af to-instansbehandlingen af skyldsspørgsmålet, fandt, at afstemningsreglerne burde udformes således, at nævningerne ved afgørelsen af skyldsspørgsmålet hver havde én stemme, mens dommerne hver havde 3 stemmer. Jeg fandt ikke retssikkerhedsmæssige betænkeligheder ved en ordning, der til domfældelse krævede, at mindst 2 af de i byret og landsret i alt 5 medvirkende dommerne samt et kvalificeret flertal af nævningerne havde fundet tiltalte skyldig.

Jeg fandt det mindre foreneligt med bestræbelserne for at sikre nævningerne indflydelse på sagernes afgørelse, at et mindretal på to landsdommere også under en ordning med fuld ankeadgang ville kunne tilsidesætte en afgørelse truffet af et flertal af nævninger og dommere i to instanser.

Kopi af brev af 25. maj 1998 vedlægges.

Rigsadvokaten afgav ved et brev af 16. juni 1998 en udtalelse om betænkningen og de skønnede ressourcemæssige konsekvenser for anklagemyndigheden. Rigsadvokaten bemærkede, at der var behov for en nævningesagsreform og fremkom i øvrigt med bemærkninger til rådets forslag vedrørende ekstrakter, begrundelse af domme og for-

slagets ressourcemæssige konsekvenser samt vedrørende anklageskrifter, bevisfortegnelser og ansøgning om anketilladelse.

Vedrørende de af statsadvokaterne fremsatte bemærkninger har jeg noteret følgende:

Modende anklager i nævningesager byretten

Det fremgår af forslaget til § 101, stk. 1, 1. pkt., jf. § 103, stk. 2, sammenholdt med § 104, stk. 2, at statsadvokaterne, disses medhjælpere eller andre af Rigsadvokaten bemyndigede møder i byretten i nævningesager og i sager, hvor tiltalte i medfør af forslaget til § 687 fravælger nævningebehandling.

Anklageskrift og bevisfortegnelse

De af statsadvokaterne og Rigsadvokaten fremsatte bemærkninger er medtaget i bemærkningerne til §§ 831 og 834.

Ankevejledning

Det er i retsplejelovens § 219 a, stk. 6, der blev indført ved lov nr. 229 af 21. april 1999, § 1, nr. 10, som trådte i kraft 1. juli 1999, bestemt, at tiltalte vejledes om adgangen til at anke dommen. Vejledningen gives ved dommens afsigelse, hvis tiltalte er til stede, og ellers ved den efterfølgende meddelelse eller forkyndelse, jf. stk. 5. Hvis afsigelsen ikke finder sted samme dag, som sagen er optaget til dom, gives vejledningen samtidig med, at retten tilkendegiver, hvornår dommen vil blive afsagt, såfremt tiltalte er til stede, og ellers ved den efterfølgende meddelelse eller forkyndelse, jf. stk. 5.

Der fremgår imidlertid fortsat ikke klart af loven et krav om, at det i retsbogen for det retsmøde, hvor tiltalte var til stede, skal fremgå, at han er givet vejledning om anke-regler og -frist, jf. herved § 35, stk. 6.

Afstemningsregler

Det fremgår af de almindelige bemærkninger til lovforslaget, pkt. 9.3.3.5, at Justitsministeriet kunne tilslutte sig forslaget fra Retsplejerådets flertal vedrørende udformning af afstemningsreglerne med den tilpasning, der følger af forslaget om 3 juridiske dommerne i stedet for 2.

Det er fortsat min opfattelse, at opretholdelsen af den "dobbelte garanti", der reelt findes i kravet i forslaget til § 891, stk. 4, og § 931, stk. 2, om mindst 2 dommerstemmer til en afgørelse om skyldsspørgsmålet, som er til ugunst for tiltalte, savner tilstrækkelig begrundelse.

Jeg kan supplerende udtale følgende:

Ekstrakter

Såvel et flertal af statsadvokaterne som Rigsadvokaten udtrykte betænkelighed ved udlevering af ekstrakter til nævningerne.

Det fremgår af forslaget til § 888, at anklageren udleverer ekstrakt til hver af nævningerne.

Der er i bemærkningerne til lovforslaget tilsyneladende intet nævnt om betænelighederne fra den overordnede anklagemyndighed.

Nævningereformens ressourcemæssige betydning for statsadvokaturerne

Jeg kan som udgangspunkt vedrørende de ressourcemæssige konsekvenser henvise til det af Rigsadvokaten i brev af 16. juni 1998 til Justitsministeriet anførte. Til grund for denne vurdering lå imidlertid et forholdsvist konstant antal på ca. 81 nævningesager på landsplan i årene 1993-1996 med et fald til 71 sager i 1997. Endvidere var sager vedrørende overtrædelse af straffelovens § 191 ikke undtaget fra nævningebehandling i Retsplejerådets forslag til nævningereform, jf. bet. 1352/1998.

Vedrørende antallet af nævningesager fremgår det af Anklagemyndighedens Årsberetning 2001-2002 og 2003-2004:

	Nævningesager	Heraf - strl. § 191	Retsdage	N-sager m. 2 ankl.
2001	79	23	358	-
2002	76	22	459	7
2003	93	21	444	5
2004	99	36	563	10

Af ovennævnte tal for 2001-2004 ses en tendens til stigning i både antallet af nævningesager på landsplan, andelen af sager vedrørende overtrædelse af straffelovens § 191, antallet af retsdage og antallet af sager, hvor 2 anklagere har deltaget.

Karakteren af nævningesager gør, at jeg er enig i, at statsadvokaturerne skal varetage behandlingen ved retten i både første og anden instans.

Jeg er enig i, at det er hensigtsmæssigt at undtage sager vedrørende overtrædelse af straffelovens § 191 fra nævningebehandling og i de betragtninger, som ligger til

grund herfor. Det kan imidlertid forventes, at de tiltalte, som i denne type sager sjældent erkender sig skyldig, i vidt omfang vil benytte muligheden for at indbringe byrettens domme i domsmandssager for landsretten som bevisanker med påstand om frifindelse.

Det er på denne baggrund min opfattelse, at der næppe vil ske et fald i det samlede antal straffesager, som skal føres ved landsretten, ligesom den tidsbesparelse, statsadvokaturene opnår ved domsmandsbehandling af sager om overtrædelse af straffelovens § 191, langt opvejes af stigningen i det samlede antal nævningesager.

Det er ikke muligt på forhånd at vurdere, om tiltaltes mulighed for at fravælge nævningebehandling til fordel for domsmandsbehandling, vil få ressourcemæssig betydning for statsadvokaturene.

Samlet set er vurderingen af ændringernes ressourcemæssige betydning behæftet med betydelig usikkerhed. Jeg forventer derfor, at dette spørgsmål drøftes efter en passende tid.

Anvendelse af telekommunikation

Det fremgår af forslaget til blandt andet § 748, stk. 8-10, om retsmøder under efterforskningen, § 831 om hovedforhandling i tilståelsessager for byretten, § 848 om retsmøder inden hovedforhandlingen i byretten, § 916 om retsmøder i ankesager landsretten inden hovedforhandlingen og § 917 om hovedforhandlingen i udmålingsanker, at der i et vist omfang kan anvendes telekommunikationsudstyr.

Endvidere kan tolke, vidner og syns- og skøns mænd samt vidner i udlandet deltage under anvendelse af dette udstyr, jf. forslaget til § 149, stk. 7, § 174 og § 192, stk. 6.

Som betingelser for de enkelte parter deltagelse under anvendelse af dette udstyr er anført, at retten finder, at sigtedes tilstedeværelse "ikke er nødvendig", ligesom forsvareren kan deltage et andet sted end sigtede, hvis retten finder det "ubetænkeligt". Hvis sigtede ikke deltager i retsmødet, kan forsvareren deltage ved brug af telekommunikationsudstyr, hvis det findes "forsvarligt", hvilken betingelse blandt andet tillige stilles for, at anklageren ikke er tilstede, jf. forslaget til § 748, stk. 8-10.

For vidner gælder, at anvendelse af udstyret skal være "hensigtsmæssig og forsvarligt", jf. forslaget til § 174.

Der kan opstå tvivl om, hvornår det er "ubetænkeligt" eller "forsvarligt" at behandle en sag ved anvendelse af telekommunikationsudstyr, eller på samme vis hvornår sigtedes tilstedeværelse "ikke [er] nødvendig".

Der fremgår ikke af bemærkningerne til bestemmelserne eksempler på eller retningslinier for, hvornår disse elastiske begreber kan anses opfyldt. Bortset fra at anvendelse af telekommunikation i retsplejen er forudsat muligt i loven, må det således forventes at give anledning til tvivlstilfælde. Hertil kommer, at en anke- eller kæreinstans uden retningslinier for anvendelsen kun vanskeligt vil kunne tilsidesætte det skøn, som er udøvet af underinstansen i forbindelse med vurderingen af forsvarligheden af anvendelsen af telekommunikationsudstyr.

Særskilt procedure og votering om straffelovens § 16?

Af forslaget til § 894, stk. 4, fremgår det, at et eventuelt spørgsmål om, hvorvidt tiltalte på gerningstidspunktet befandt sig i en tilstand som nævnt i straffelovens § 16, afgøres efter bestemmelserne i stk. 1-3 inden afgørelsen af sanktionsspørgsmålet.

Det står ikke ganske klart, om spørgsmålet om hvorvidt tiltalte på gerningstidspunktet befandt sig i en tilstand som nævnt i straffelovens § 16, skal gøres til genstand for en særskilt procedure.

Såfremt dette ikke er tilfældet, vil parterne i sager, hvor der opstår spørgsmål om anvendelse af straffelovens § 16, under proceduren om sanktionsfastsættelsen i alle tilfælde skulle nedlægge en principal og en subsidiær påstand om straf henholdsvis foranstaltninger efter § 68 eller omvendt.

Der henvises til Deres j.nr. RA-2006-510-0014.

Statsadvokaten i Viborg, den 16. januar 2006

P. Brøndt Jørgensen

Statsadvokaten i Aalborg
Nyhavnsgade 9
Postbox 539, 9100 Aalborg
tlf. 98 12 12 66
fax. 98 16 39 16

KOPI

Dato	25. maj 1998
Journ.nr.	Sa4-1998-510-0012

Journ.nr. bedes anført i svarskrivelser

EC/dj

Rigsadvokaten
Christians Brygge 28, 3. tv.
1559 København V

Kopi juridisk L.S. -
W. ...
94

Ved skrivelse af 6. april 1998 har hr. Rigsadvokaten anmodet blandt andre de seks regionale statsadvokater om en udtalelse om Retsplejerådets betænkning nr. 1352/1998 om behandlingen af nævningesager. (G 2299).

Statsadvokaterne har på et møde den 14. maj 1998 drøftet betænkningen og lovforslaget igennem og er enige om at fremsætte en fælles udtalelse.

Vi kan herefter udtale følgende:

Ændring af reglerne om nævningesagers behandling således, at der bliver mulighed for at prøve skyldsspørgsmålet i to instanser, og således at afgørelserne skal begrundes, har længe været påkrævet. Det er vores opfattelse, at de foreslåede ændringer vil smidiggøre behandlingen af nævningesager i retten.

Vi finder endvidere, at ændringen af reglerne om nævningesagers behandling er en naturlig anledning til også at ændre retsplejelovens systematik, således at retsplejeloven tager udgangspunkt i praksis, hvorefter langt hovedparten af alle sager behandles ved byretterne uden nævninger.

For så vidt angår spørgsmålet om hvem der skal repræsentere anklagemyndigheden, er vi enige med Retsplejerådets flertal i, at der som udgangspunkt skal gives møde fra statsadvokaten. Dette gælder også sager, hvor den tiltalte vælger nævningesagsbehandlingen fra, og som derfor gennemføres som domsmandssager ved byretten. Det forudsættes, at reglen i retsplejelovens § 104 ikke er til hinder for, at statsadvokaten beslutter, hvem der

skal give i byretten i disse sager.

Antallet af nævningesager, der i 1997 udgjorde 71, må som følge af muligheden for at anke skyldsspørgsmålet befrygtes fordoblet. Da der endvidere igennem længere tid har været ønske om at sætte to anklagere på de største og mest komplicerede sager, vil der ved alle embeder være behov for flere jurister, end tilfældet er selv efter den ressourceudvidelse, der er tildelt anklagemyndigheden i foråret 1998.

En statsadvokat, der savner tilstrækkelig begrundelse for at bevare dobbeltgarantien i betragtning af indførelsen af to-instansbehandlingen af skyldsspørgsmålet, finder, at afstemningsreglerne bør udformes således, at nævningene ved afgørelsen af skyldsspørgsmålet hver har en stemme, medens dommerne hver har 3 stemmer. Denne statsadvokat finder ikke retssikkerhedsmæssige betænkeligheder ved en ordning, der til domfældelse kræver, at mindst 2 af de i byret og landsret i alt 5 medvirkende dommer samt et kvalificeret flertal nævningene har fundet tiltalte skyldig.

Denne statsadvokat finder det mindre foreneligt med bestræbelserne for at sikre nævningenes indflydelse på sagernes afgørelse, at et mindretal på to landsdommere også under en ordning med fuld ankeadgang vil kunne tilsidesætte en afgørelse truffet af et flertal af nævninge og dommere i to instanser.

Det fremgår af lovforslaget, at §§ 834-842 alene indeholder konsekvensændringer. De foreslåede formuleringer giver imidlertid anledning til tvivl om, hvorvidt der er tilsigtet en ændring af praksis.

Således fremgår det af den gældende § 831, stk. 1, nr. 3, at straffehjemmelen bør angives i anklageskriftet, mens det af den foreslåede § 834, stk. 2, nr. 3, fremgår, at straffehjemmelen skal angives. Gældende praksis, som den er beskrevet i Rigsadvokatens to vejledninger om anklageskrifters formulering, har ikke givet anledning til problemer og bør fortsættes.

Efter den gældende § 834, 1. pkt, in fine, skal det af bevis-

fortegnelsen fremgå, hvad der agtes godtgjort med de enkelte beviser. Denne bestemmelse efterleves ikke i praksis. Det er vores opfattelse, at den eksisterende praksis på dette punkt ikke har givet anledning til problemer.

De to nævnte bestemmelser bør udformes, så de er i overensstemmelse med gældende praksis.

For så vidt angår reglen i forslagets § 880, hvorefter nævningerne skal have udleveret en ekstrakt, bemærkes, at 4 af statsadvokaterne finder, at denne regel vil give problemer af såvel retlig som praktisk art.

Ekstrakten indeholder alle afhøringsrapporter, dokumenter, og andet materiale, der har betydning for sagen - således også materiale, der ikke kan eller skal dokumenteres. Udlevering af ekstrakten til nævningerne vil give dem muligheden for at læse også det "forbudte" materiale. Denne mulighed vil medføre risiko for, at en domfældt fremsætter den indsigelse mod dommen, at nævningerne har taget hensyn til ikke dokumenterede bevisligheder.

Endelig vil reglen medføre praktiske problemer med kopiering og med at skaffe plads i retslokalet til alle disse ekstrakter.

To statsadvokater deler ikke betænkelighederne ved at udlevere ekstrakten i sin helhed til nævningerne.

Alle statsadvokater finder, at nævningerne har et berettiget behov for at kunne følge med i de fotos, rids samt dokumenter, der oplæses under domsforhandlingen. Det foreslås derfor, at der udleveres kopi af de fotos, rids og erklæringer, der dokumenteres.

Efter forslagets § 894, stk. 2, regnes ankefristen som hidtil fra dommens dato, således blandt andet i tilfælde, hvor tiltalte ikke er til stede ved domsafsigelsen, men hvor han er bekendt med tidspunktet herfor. Det vil være hensigtsmæssigt, om der indføres et krav om, at det i disse tilfælde anføres i retsbogen for det retsmøde, hvor tiltalte var til stede, at han

har fået vejledning om ankeregler og -frist. En sådan regel vil afskære den tiltalte fra at fremsætte indsigelser om, at han først efter ankefristens udløb - når politimesteren har sendt dom med ankevejledning ud - har fået orientering herom.

På de regionale statsadvokaters vegne.

E. Cassøe

2/EX

STATSADVOKATEN

Rigsadvokaten
Frederiksholms Kanal 16,
1220 København K.

Modtaget
16 JAN 2006
Rigsadvokaten

TELEFAX 33 43 67 10

DATO 16.01.2006

JOURNAL NR.
SAG-2006-510-0009

BEDEG ANFØRT VED SVARSKRIVELSE
SAGSBEHANDLER: JR/LPT

STATSADVOKATEN I
SØNDERBORG

KONGEVEJ 41
6400 SØNDERBORG

TELEFON 74 42 32 61
FAX 74 43 05 08

Vedr. Deres j. nr. RA-2006-510-0014

Ved brev af 4. januar 2006 har rigsadvokaturen anmodet om en udtalelse af den del af udkastet til lovforslag om en politi- og domstolsreform, der vedrører ændringen af retsplejelovens fjerde bog, 1.-5. afsnit, herunder nævningereformen.

Jeg skal i den anledning bemærke følgende:

Der kan efter min opfattelse være anledning til nærmere at overveje spørgsmålet om angivelse af vidners bopæl i bevisfortegnelser. Det bemærkes herved, at spørgsmålet har nær sammenhæng med spørgsmålet om angivelse af adresser m.v. i politirapporter.

Ifølge udkastets §§ 837 og 838, og bemærkningerne hertil, svarer de foreslåede bestemmelser med redaktionelle ændringer til de gældende bestemmelser i retsplejelovens §§ 834 og 835. Vedrørende spørgsmålet om angivelse af vidners bopæl i bevisfortegnelsen er der i bemærkningerne (side 443, nederst) anført følgende:

"Efter forslaget til retsplejelovens § 837, stk. 2, skal vidner og syns- og skønsmænd angives med navn og adresse. Den foreslåede bestemmelse bygger på den gældende § 834, 2. pkt., i retsplejeloven, hvorefter vidner og syns- og skønsmænd skal betegnes med navn, og "hvad der i øvrigt måtte udkræves til deres nøjagtige betegnelse". Adgangen for anklagemyndigheden til at give forsvareren pålæg om ikke at videregive oplysninger om et vidnes bopæl

2006-510-0009 (0009) (10/11)

mv., jf. den gældende bestemmelse i retsplejelovens § 835, stk. 2.
foreslås videreført ved forslaget til retsplejelovens § 838, stk. 2."

Problemstillingen om angivelse af vidners navn i bevisfortegnelsen er behandlet i bogen "Anonyme vidner og hemmelige agenter" af Jørgen Jochimsen. På side 24 anføres bl.a. følgende:

"Bestemmelsen om angivelse af vidner i bevisfortegnelsen er i retsplejelovens § 834. Det er her anført, at vidner skal angives med navn, "og hvad der i øvrigt måtte udkræves til deres nøjagtige betegnelse." I bevisfortegnelsen skal vidnet angives med navn og bopæl.

STATSADVOKATEN

SIDE 2

...
I nogle politikredse er det praksis kun at oplyse vidnets navn – og ikke adressen – på bevisfortegnelsen, der udleveres til forsvareren, eller i anklageskriftet, der forkyndes for tiltalte.

Som anført under 3 forudsatte forslagsstillerne bag den i 1987 gennemførte ændring af § 835 vedrørende tiltaltes adgang til en genpart af bevisfortegnelsen, at den praksis, som anklagemyndigheden har anvendt med ikke at anføre vidners bopæl på bevisfortegnelsen, jf. § 834, og som domstolene synes at have godkendt, opretholdes."

Under II.3. behandler Jochimsen spørgsmålet om tiltaltes adgang til bevisfortegnelsens oplysninger. På side 26 anføres således følgende:

"Retsstillingen med hensyn til tiltaltes adgang til bevisfortegnelsen er herefter den, at tiltalte ikke har krav på at få en genpart af bevisfortegnelsen. Tiltaltes forsvarer får en genpart, og forsvareren orienterer tiltalte om identiteten af de vidner, der er opført på bevisfortegnelsen, medmindre forsvareren vedrørende et eller flere vidner har fået et pålæg i medfør af § 835, stk. 2. Et sådant pålæg kan af forsvareren indbringes for retten, jf. § 835, stk. 2, 2. pkt. Orienteringen af tiltalte kan ske mundtligt eller skriftligt."

I denne statsadvokatur anføres vidners adresser ikke på de bevisfortegnelser, der sendes til forsvareren og en eventuel bistandsadvokat, og denne praksis må som anført af Jochimsen anses for godkendt af domstolene. I den bevisfortegnelse, der sendes til landsretten, anføres vidnernes adresser, bl.a. af hensyn til landsrettens udbetaling af godtgørelse for transportudgifter.

Jeg finder denne praksis hensigtsmæssig. Såfremt vidnernes bopæl anføres i bevisfortegnelsen til forsvareren, er det min opfattelse, at der sker en unødigt "eksponering" af vidnernes bopæl. Dette vil særlig være tilfældet, såfremt forsvareren vælger at orientere tiltalte skriftligt om vidnernes navn og herunder

tillige anfører deres bopæl. Tiltalte har i så fald de facto fået en genpart af bevisfortegnelsen med vidnernes bopæl. Det bemærkes herved, at den tidligere pligt for anklagemyndigheden til at sende en genpart af bevisfortegnelsen netop blev ophævet, idet det fandtes at kunne have uheldige konsekvenser, at tiltalte ved at få bevisfortegnelsen skriftligt fik oplysning om vidners identitet, herunder ikke mindst om deres bopæl, jf. Jochimsen side 25.

Jeg finder på denne baggrund, at der i forbindelse med den foreslåede lovændring bør tages stilling til denne problemstilling. En løsning på problemet kunne være, at det i loven bestemmes, at forsvareren generelt ikke må videregive vidners bopæl til tiltalte. Det bemærkes herved, at det normalt ikke vil være af betydning for tiltaltes forsvar at kende vidners bopæl. Dette gælder særlig for såkaldte "tilfældige" vidner. Såfremt det undtagelsesvis vil være af betydning for tiltaltes forsvar, at tiltalte kender vidnets bopæl, kunne forsvareren anmode anklagemyndigheden om at tilkendegive, om der er noget til hinder for, at tiltalte bliver gjort bekendt med vidnets bopæl. Såfremt anklagemyndigheden fastholder, at tiltalte ikke skal gøres bekendt med vidnets bopæl, må spørgsmålet afgøres af retten.

STATSAVOKATEN

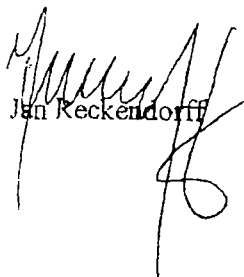
SIDE 3

Jeg er naturligvis bekendt med reglen i retsplejelovens § 835, stk. 2, der agtes videreført, hvorefter anklagemyndigheden kan give forsvareren pålæg om ikke at videregive oplysninger om vidners bopæl til tiltalte, såfremt anklagemyndigheden agter at fremsætte anmodning om rettens bestemmelse om, at disse oplysninger ikke må meddeles tiltalte, jf. § 848, stk. 2. Bestemmelsen kan imidlertid efter sin ordlyd alene anvendes, såfremt afgørende hensyn til vidnets sikkerhed gør det påkrævet.

Det er således min opfattelse, at det af hensyn til vidnerne bør være udgangspunktet, at tiltalte ikke skal have oplyst et vidnes bopæl, idet denne oplysning i almindelighed ikke har betydning for tiltaltes forsvar. Såfremt forsvareren finder, at det i en konkret sag har betydning for forsvaret, at tiltalte er bekendt med et vidnes bopæl, må forsvareren anmode anklagemyndigheden om at tage stilling til, om tiltalte undtagelsesvis skal have oplysning om vidnets bopæl. Såfremt der er uenighed mellem forsvareren og anklagemyndigheden om spørgsmålet, må dette afgøres af retten.

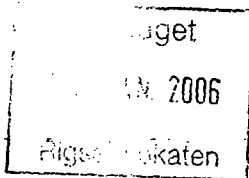
Jeg skal endelig bemærke, at som anført ovenfor har spørgsmålet om angivelse af vidners adresser i bevisfortegnelser nær sammenhæng med spørgsmålet om angivelse af vidners adresser i politirapporter, og der er således behov for en samlet behandling af denne væsentlige problemstilling.

Jeg har ikke yderligere bemærkninger til udkastet, idet jeg i øvrigt er enig i det hensigtsmæssige i de foreslåede lovændringer.

Jan Reckendorff

STATSADVOKATEN

SIDE 4

STATSADVOKATEN

Rigsadvokaten
Frederiksholms Kanal 16
1220 København K

DATO 19.01.2006

JOURNAL NR.

SAIS-2006-510-0012

BEDES ANFØRT VED SVARSKRIVELSE

SAGSBEHANDLER: FO

STATSADVOKATEN FOR
SÆRLIGE INTERNATIONALE
STRAFFESAGER

JENS KOFODS GADE 1
1268 KØBENHAVN K

TELEFON 33 30 72 50

FAX 33 30 72 70

E-MAIL SICO@ANKL.DK

WWW.SICO.ANKL.DK

2
24

Vedr. udkast til lovforslag om nævningereform, j.nr. 510-0014.

Under henvisning til Rigsadvokatens skrivelse af 4. januar 2006 til de regionale statsadvokater samt til telefonisk drøftelse med statsadvokat Hanne Schmidt skal jeg bemærke følgende vedrørende det foreliggende udkast til reform af nævningesagsbehandlingen:

Jeg kan fuldt ud tilslutte mig hovedlinierne i den foreslåede reform, herunder navnlig indførelsen af fællesvotering mellem nævninger og dommere samt adgangen til behandling af også skyldsspørgsmålet ved to instanser. Jeg finder det endvidere tilfredsstillende, at forslaget på en række områder tilpasser retsplejeloven til den herskende virkelighed ved domstolene.

Jeg må dog udtrykke betænkelighed ved den i forslag til ny § 837 indeholdte bestemmelse om, at vidners adresse nu også skal fremgå af bevisfortegnelsen. Uagtet det i bemærkningerne (side 443) anføres, at der vil være adgang til at pålægge forsvarere ikke at videregive adresseoplysninger, finder jeg, at forslaget bygger på en forventning om ufejlbarlighed i forsvarerstanden. Da oplysning om vidners adresse i øvrigt er helt uden betydning for varetagelsen af et kvalificeret forsvar, finder jeg i lyset af den potentielle skadevirkning, at bestemmelsen bør udgå af det endelige lovforslag.

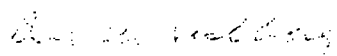
Endvidere ville jeg vedrørende den i ny § 850 foreslåede mulighed for at anordne skriftlig forelægelse i nævningesager finde det mest hensigtsmæssigt, om det i bemærkningerne til lovforslaget blev anført, at der ikke tilsigtes en udvidelse af anven-

2006-510-0014 (0009)

delsesområdet for skriftlig forelæggelse. En sådan udvidelse ville medføre spild af anklagemyndighedens ressourcer, og jeg finder -- særligt henset til den foreslåede undtagelse af straffelovens § 191 fra nævningebehandling -- at nævningesager som hovedregel ikke er af en karakter, der ville kunne begrunde skriftlig forelæggelse efter gældende praksis.

Det bemærkes, at jeg ved en nøje gennemgang af udkastet til lovforslag ikke har fundet tekniske eller forståelsesmæssige fejl eller mangler.

Med venlig hilsen

Birgitte Vestberg

STATSADVOKATEN

SIDE 2

AKT.NR. 23

FORENINGEN
AF
STATSDVOKATER

Justitsministeriet
Slotsholmsgade 10
1216 København K

DATO 23. januar 2006

JOURNAL NR.
SA6-2006-110-0029
PBJ/MK

STATSDVOKAT
P. BRØNDT JØRGENSEN

SCT. MOGENSGADE 8
8800 VIBORG

TELEFON 86 62 80 86
FAX 86 60 07 30

Politi- og domstolsreform

Justitsministeriet har den 16. december 2005 anmodet Foreningen af Statsadvokater om en udtalelse vedrørende forslag til ændring af retsplejeloven mv. (j.nr. 2005-740-0109).

De regionale og de to landsdækkende, Statsadvokaten for Særlige Internationale Straffesager og Statsadvokaten for Særlig Økonomisk Kriminalitet, statsadvokater har drøftet lovforslaget. På grundlag af denne drøftelse fremkommer foreningen med nedestående udtalelse. Det bemærkes, at Rigsadvokaten har anmodet de enkelte regionale statsadvokater om en udtalelse om den del af lovforslaget, der vedrører ændring af nævningesystemet mv. Bortset fra nogle bemærkninger om mulige ressourcemæssige konsekvenser for statsadvokaterne af ændring af nævningereglerne mv. vedrører denne udtalelse derfor udelukkende politireformen.

Foreningen anførte i høringssvar vedrørende Visionsudvalgets rapport, at den i det hele kunne tilslutte sig de af flertallet fremsatte forslag med de af flertallet anførte begrundelser. Det er fortsat foreningens opfattelse, at flertallets forslag vil skabe en bedre balance mellem politi og anklagemyndighed, herunder med hensyn til legalitets- og kvalitetskontrol, ligesom der for anklagemyndighedens vedkommende vil opnås en bedre sammenhæng mellem ansvar og kompetence.

Såfremt Visionsudvalgets flertalsforslag ikke kan gennemføres, er det dog foreningens opfattelse, at det foreliggende lovforslag i meget vidt omfang lever op til de krav, der stilles til moderne politi og anklagemyndighed.

Foreningen af Statsadvokater er bekendt med og enig i hovedtrækkene i Rigsadvokatens udtalelse vedrørende lovforslaget.

Herudover har Foreningen af Statsadvokater følgende bemærkninger:

De landsdækkende statsadvokaturer:

STATSDVOKATEN

Foreningen er enig i, at de to landsdækkende statsadvokaturer skal bevares uændret. De to landsdækkende statsadvokaturer og disses politiuddannede personale synes "glemt" i bemærkningerne på side 117, 3. sidste afsnit in fine.

SIDE 2

Politikredsens inddragelse af den regionale statsadvokat i særlige tilfælde:

Kravet om juridisk embedseksamen ophæves for så vidt angår politidirektør og vicepolitidirektør. Den daglige ledelse af anklagemyndigheden i 1. instans skal henhøre under en chefanklager, der refererer til politidirektøren subsidiært til vicepolitidirektøren. Denne konstruktion gør, at der kan opstå uenighed mellem en ikke juridisk uddannet politidirektør/vicepolitidirektør og den juridisk uddannede chefanklager om behandlingen af en straffesag, herunder om strafprocessuelle indgreb. Foreningen af Statsadvokater forventer, at politidirektøren i sådanne særlige tilfælde inddrager den regionale statsadvokat i drøftelserne. Denne forventning bør fremgå af bemærkningerne til lovforslaget.

Rokeringer og uddannelse indenfor anklagemyndigheden:

Foreningen savner en klar beskrivelse af, hvorledes koordinering af rokeringer mv. sikres, herunder for eksempel ved politifuldmægtiges turnustid (uddannelsesetid) hos en statsadvokat.

Foreningen forventer dog, at koordineringen kan ske gennem et tæt samarbejde mellem politidirektørerne, statsadvokaterne og Rigsadvokaten.

Foreningen lægger i øvrigt afgørende vægt på, at det ved nyansættelser opstilles som betingelse, at der indenfor en vis periode sker rokeringer. Foreningen finder det helt afgørende for yngre politifuldmægtiges uddannelse, at de har en turnusperiode hos en statsadvokat. Især kravene til politijuristernes deltagelse i legalitets- og kvalitetskontrollen forudsætter en uddannelsesperiode i den overordnede anklagemyndighed. Intern rokering mellem forskellige advokaturer i de nye store politikredse kan ikke erstatte uddannelsen i den overordnede anklagemyndighed.

Foreningen af Statsadvokater er enig i, at uddannelsen af jurister i anklagemyndigheden som helhed bør planlægges og administreres af Rigsadvokaten. Det er foreningens opfattelse, at der generelt er behov for en opprioritering af uddannelsesområdet. Det vil være hensigtsmæssigt, at der tidligst muligt lægges en uddannelsesplan for den enkelte.

STATSDVOKATEN

Statsadvokatens årlige medarbejderudviklingssamtaler (MUS) vil være et centralt led i administrationen af uddannelse og rokering .

SIDE 3

Foreningen er tillige enig i, at uddannelsen af den overordnede anklagemyndigheds kontorsektor, herunder civilarbejdere, bør planlægges og administreres af Rigsadvokaten. Foreningen understreger, at der er behov for at opprioritere efteruddannelsen, herunder bl.a. ved turnus/PU-tjeneste, af også denne personalegruppe.

Administration af den overordnede anklagemyndigheds personale:

Foreningen af Statsadvokater er enig i, at administrationen af den overordnede anklagemyndigheds personale generelt bør overgå til Rigsadvokaten. Foreningen lægger afgørende vægt på, at der sikres den enkelte statsadvokat samme indflydelse på ansættelser og forfremmelser, som politidirektørerne får for deres område.

Styrkelse af de regionale statsadvokaturer som følge af politireformen:

Der bliver efter forslaget skabt meget store og magtfulde politikredse med tilsvarende store 1. instans anklagemyndigheder. Den lokale 1. instans anklagemyndighed får en sådan størrelse, at der kan etableres specialenheder.

Store og magtfulde politienheder stiller i sig selv krav om øget tilsyn og legalitetskontrol med straffesagsbehandlingen, herunder ikke mindst med strafprocessuelle indgreb. Kravene til ekstern kontrol øges efter statsadvokaternes opfattelse yderligere med den foreslåede ordning, hvorefter politidirektøren er leder af både politi og 1. instans anklagemyndighed. Det er allerede i dag pålagt politimestrene at føre egenkontrol med straffesagsbehandlingen. Kravene om egenkontrol vil blive videreført også under den foreslåede nyordning. Det er imidlertid et væsentligt og grundlæggende krav, at der udover egenkontrol skal være ekstern kontrol. Den eksterne kontrol udføres i dag og vil også under den nye ordning skulle udføres af de regionale statsadvokater.

Til en del politistationer vil der i fremtiden ikke i dagligdagen være knyttet jurister. Foreningen finder, at dette øger kravene til såvel politikredsens egenkontrol som statsadvokatens kontrol med straffesagsbehandlingen, herunder ikke mindst med strafprocessuelle indgreb.

Foreningen af Statsadvokater finder på den anførte baggrund, at det er afgørende nødvendigt, at der tilføres de regionale statsadvokaturer tilstrækkelige ressourcer til, at der også i statsadvokaturerne bliver mulighed for i fornødent omfang at etablere specialenheder og ikke mindst for at etablere en egentlig tilsynsenhed.

STATSADVOKATEN

SIDE 4

Såfremt der ikke tilføres de regionale statsadvokater ressourcer, der gør det muligt at intensivere det eksterne tilsyn, må foreningen nære betænkeligheder ved etablering af de store politikredse.

Fordeling af politikredsene mellem de regionale statsadvokater:

De regionale statsadvokater er enige i, at de fremtidige statsadvokaturer så vidt muligt bør have en ensartet størrelse med hensyn til den samlede belastning.

Foreningen af Statsadvokater, der ikke er blevet hørt om fordelingen af forretningerne mellem de regionale statsadvokater, har herudover særligt drøftet forslaget om overførelse af Bornholms Politi til Statsadvokaten i København samt forslaget om fordelingen af Østjyllands og Vestjyllands Politi mellem Statsadvokaten i Aalborg og Statsadvokaten i Viborg.

Rigsadvokaten har imidlertid oplyst, at han efter aftale med Justitsministeriet vil tage initiativ til drøftelse af fordelingen af politikredsene mellem de regionale statsadvokater. Rigsadvokaten har tilsvarende tilkendegivet, at der vil blive nedsat en arbejdsgruppe, der skal vurdere de ressourcemæssige konsekvenser for statsadvokaturene af fordelingen af forretningerne mellem statsadvokaturene. På denne baggrund fremkommer foreningen i denne udtalelse ikke med bemærkninger om fordelingen af politikredsene eller de ressourcemæssige konsekvenser heraf.

Nævningereform

Foreningen af Statsadvokater kan fortsat tilslutte sig, at der gennemføres en grundlæggende ændring af nævningsogsbehandlingen, herunder at narkosager undtages fra nævningebehandling.

De enkelte statsadvokater har afgivet en udtalelse til Rigsadvokaten om de foreslåede ændringer af nævningesystemet mv.

Foreningen af Statsadvokater udtaler sig derfor i denne udtalelse alene om de mulige ressourcemæssige konsekvenser for de regionale statsadvokater af de foreslåede ændringer.

STATSDVOKATEN

Foreningen er enig i, at især karakteren af nævningesager gør, at statsadvokaterne skal varetage nævningesagsbehandlingen i både 1. og 2. instans.

SIDE 5

Der er ikke tvivl om, at en meget stor del af 1. instans nævningedommene vil blive anket til landsretten. Umiddelbart betyder dette en væsentlig merbelastning af statsadvokaterne.

Foreningen er imidlertid ikke på forhånd i stand til at vurdere om, og i givet fald i hvilket omfang, de foreslåede ændringer samlet set giver behov for yderligere ressourcer.

Undtagelsen af narkosager fra nævningesagsbehandling bevirker en vis aflastning for de regionale statsadvokater, aflastningen vil formentlig være forskellig for embederne. Erfaringen viser, at en meget stor del af 1. instans narkodommene ankes med påstand om frifindelse.

Hertil kommer, at det på forhånd ikke er muligt at vurdere, hvilken betydning den tiltages mulighed for at fravælge nævningesagsbehandling til fordel for den antagelig mindre ressourcekrævende domsmandssagsbehandling vil få.

På denne baggrund henstiller Foreningen af Statsadvokater, at de ressourcemæssige konsekvenser af nævningesagsreformen for de regionale statsadvokater vurderes løbende.

Erik Merlung

Peter Brøndt Jørgensen

Henning Thiesen

FORENINGEN AF
VICESTATSADVOKATER,
ASSESSORER OG
STATSADVOKATFULDMÆGTIGE

Den 23. januar 2006
FO-KIB

Justitsministeriet
Lovafdelingen

Vedr. j.nr. 2005-740-0109

Ved brev af 16. december 2005 har Justitsministeriet anmodet Foreningen af vicesstatsadvokater, assessorer og statsadvokatfuldmægtige, VAS, om en udtalelse vedrørende udkast til lovforslag om politi- og domstolsreform.

Lovforslaget generelt:

VAS kan tilslutte sig forslaget intentioner og i hovedsagen den foreslåede udmøntning. VAS er helt enig i det foreslåede antal politikredse, som efter foreningens opfattelse vil skabe selv bærende kredse, hvor der kan opbygges de fornødne ekspertiser til at behandle de mere og mere komplekse kriminalitetsformer.

VAS kan endvidere tilslutte sig styrkelsen af Rigsadvokatens rolle i økonomi- og ledelsesmæssig sammenhæng. Styrkelsen indebærer også, at det i højere grad vil være muligt at profilere anklagemyndigheden og på den måde tydeliggøre, at de meget væsentlige beslutninger vedrørende borgernes retssikkerhed træffes af anklagemyndigheden og ikke af politiet.

Det bemærkes i den forbindelse, at selv om den overordnede anklagemyndighed ikke forudsættes repræsenteret i den påtænkte koncernledelse for politiet, vil det være vigtigt at sikre optimal kommunikation vedrørende politiets strategiske tiltag i kriminalitetsbekæmpelsen, da målrettede kampagner mv. nødvendigvis har konsekvenser også for anklagemyndighedens ressourceforbrug. Tilsvarende hensyn gør sig gældende i forholdet mellem de enkelte politidirektører og de regionale statsadvokater. Som eksempler kan nævnes indsatsen over for formodede stjalne Harley Davidson-motorcykler, børnepornoaktionen og Christiania-aktionen, som har medført et overordentligt stort ressourceforbrug i den overordnede anklagemyndighed.

Ved reformen forudsættes frigjort et betydeligt antal årsværk i politiet fra administrative opgaver til egentligt (borgerrettet) politiarbejde. Ved indsættelse i den almindelige kriminalitetsbekæmpelse vil disse årsværk i sagens natur generere et antal yderligere straffesager til behandling i anklagemyndigheden (både i kredsene og statsadvokaturene), hvorfor det er afgørende vigtigt, at der i forbindelse med reformen tages højde for en øget arbejdsmængde i anklagemyndigheden. VAS er i princippet enig i, at politidirektørerne tillægges handlefrihed vedrørende personalenormeringer, men foreningen må advare mod en reduktion i antallet af juristårsværk i en situation, hvor politiets sagskapacitet forudsættes øget. Foreningen vil heller ikke finde det hensigtsmæssigt, at anklageropgaver i højere grad end i dag overdrages til politiuddannet personale.

VAS skal i den forbindelse pege på, at der i forbindelse med den omtalte konsolidering af statsadvokaternes tilsyn med politikredsene bør lægges vægt på, at kontrollen også løbende omfatter politidirektørens anvendelse af midler afsat til anklagervirksomhed, således at sagsophobning forårsaget af personalemangel forhindres. På samme måde må det sikres, at også den overordnede anklagemyndighed har og udnytter fornødne personaleressourcer.

Med hensyn til anklagemyndighedens personalepolitik og -forvaltning er det foreningens opfattelse, at repræsentanter for juristernes organisationer bør inddrages i det foreslåede HR-forums arbejde, blandt andet for at sikre størst mulig accept af trufne beslutninger. VAS foreslår således, at der som minimum nedsættes en følgegruppe til HR-forum svarende til det nuværende personalepolitiske udvalg.

VAS finder, at det må være et afgørende element i den fremtidige personalepolitik, at jurister i såvel anklagemyndigheden som i administrative funktioner i politiet har adgang til efter- og videreuddannelse samt turnustjeneste, der (i princippet) gør det muligt for den enkelte at kvalificere sig til de øverste stillinger i politi og anklagemyndighed. Foreningen kan i den forbindelse særligt pege på, at medens det for anklagemyndighedens jurister med bopæl i Københavns-området er relativt uproblematisk at opnå administrativ erfaring ved tjeneste i eksempelvis Rigspolitiet eller ved ekstern turnus/PU-tjeneste i ministerier, styrelser, organisationer eller lignende, er det generelt mere problematisk for jurister i provinsen at sikre sig tilsvarende kvalifikationer. VAS går derfor ud fra, at den nuværende, imødekommende holdning til ekstern turnus eller korterevarende udstationering, også hos "alternative" arbejdsgivere, fastholdes, selvom den daglige personaleforvaltning af ansatte på fuldmægtigniveau overgår til politidirektørerne. Dette kan for eksempel ske ved en centralt fastsat politik for udstationering.

Generelt vedrørende turnusroteringer internt i anklagemyndigheden finder VAS, at Rigsadvokatens rolle, der jf. bemærkningerne side 133 forudsættes alene at have karakter af (efterfølgende) kontrol med mulighed for indgreb i hårknude-situationer, bør udbygges til en egentlig koordination af turnusordningen, således at den enkelte jurists faglige uddannelse og ud-

vikling ikke overlades til politidirektørerne, der i den foreslåede organisationsmodel alene vil være ansvarlige for deres egen kreds og dens daglige funktion.

VAS kan støtte den i bemærkningerne side 133-134 foreslåede model for besættelse af advancementstillinger. Foreningen forudsætter i den forbindelse, at når det øverst på side 133 nævnes, at drøftelserne i HR-forum (med deltagelse af blandt andre direktøren for Kriminalforsorgen) skal omfatte forfremmelser, skal dette forstås som generelle drøftelser om personaleudvikling.

Vedrørende juristernes karrieremuligheder kan VAS med den givne anledning tillige pege på, at den øgede specialisering af anklagerfunktionen, der ikke mindst i kraft af den forventede advokatur-model i de nye politikredse må forventes at blive resultat af reformen, bør føre til, at det også i relation til charge og aflønning anerkendes, at anklagemyndigheden har behov for udvikling og fastholdelse af højt specialiserede medarbejdere til varetagelse af store og/eller særligt komplicerede straffesager. Det er således foreningens opfattelse, at det bør være muligt i såvel politikredsene som statsadvokaturene at oprette specialiststillinger i lønramme 36 og 37 uden egentligt ledelsesmæssigt eller administrativt indhold. Dette er også nødvendigt for på længere sigt at tiltrække og fastholde dygtige anklagere på det højeste faglige niveau.

VAS finder, at den foreslåede reform rejser et retssikkerhedsproblem vedrørende ledelsen af anklagemyndigheden i politikredsene. Beslutningen om at fastholde den lokale anklagemyndighed som en del af politikredsen kombineret med en ophævelse af kravet om, at politidirektøren og dennes stedfortræder skal være indehavere af juridisk kandidateksamen, betyder, at afgørelser om meget vidtgående indgreb over for borgerne i fremtiden i princippet kan blive truffet af personer uden den fornødne uddannelsesmæssige baggrund.

VAS vil overordnet set ikke udtale sig imod, at de kommende politidirektørers primære arbejdsopgaver samt kravene til deres kvalifikationer vedrørende økonomi, organisation og ledelse gør, at også andre faggrupper end jurister bør kunne komme i betragtning til stillingerne. VAS kan også i princippet tilslutte sig det i bemærkningerne side 159 anførte om, at politidirektørerne "må have visse juridisk-faglige kompetencer, herunder det fornødne indblik i politiets arbejdsområde, strafferet, retspleje mv.". VAS er imidlertid ikke bekendt med eksistensen af kurser eller lignende, der vil kunne bibringe en ikke-juridisk uddannet person de omtalte kompetencer, hvorfor det er foreningens vurdering, at der ved ansættelse af en ikke-jurist vil være risiko for, at beslutninger om tvangsindgreb mv. træffes på et fagligt ukorrekt grundlag.

VAS er naturligvis bekendt med, at den lokale anklagemyndighed *til daglig* vil være ledet af en juridisk uddannet chefanklager, hvilket under normale forhold vil imødegå de beskrevne betænkeligheder. Det følger imidlertid af såvel den valgte organisationsmodel som af retsple-

jelovens § 719 (udkastets § 731), at chefanklagerens afgørelser vil kunne omgøres af politidirektøren. Dette må forudsættes at høre til undtagelserne, men VAS er bekymret for denne mulighed, eksempelvis i tilfælde hvor kredsens politifaglige ledelse og chefanklageren er uenige om lovligheden af efterforskningskridt, grundlaget for tiltalerejsning eller lignende. Foreningen finder, at det må sikres, at den kompetence, som i dag tilkommer politimestrene, også i fremtiden udøves af juridisk-fagligt kompetente personer og kan for eksempel pege på muligheden af at indføre krav om inddragelse af vedkommende statsadvokat, såfremt en ikke juridisk uddannet politidirektør omgør en chefanklagers faglige afgørelser vedrørende strafforfølningen.

Nævningereformen:

For så vidt angår nævningesagers behandling, kan VAS tilslutte sig reformen, således at skyldspørgsmålet kan prøves i to instanser, og således at nævningesagerne i første instans påbegyndes i byretten.

VAS finder, at reformen indebærer, at der må tilføres statsadvokaturene flere personaleresourcer, både med hensyn til jurister og kontorpersonale.

Sager om overtrædelse af straffelovens § 191 skal ikke længere behandles som nævningesager, og disse sager vil derfor ikke længere belaste statsadvokaturene som nævningesager. Imidlertid er det erfaringen, at domfældte meget ofte anker domme afsagt i sager om straffelovens § 191. Dette skyldes naturligvis, at der i større narkosager udmåles langvarige straffe, og dette forhold gør i sig selv, at ankefrekvensen er stor. Denne tendens vil blive kraftigt forstærket, når sager, hvori der udmåles fængselsstraffe på typisk 5 -10 år, afgøres som domsmandssager i byretten. Det er derfor VASs opfattelse, at langt de fleste sager, som efter forslaget henlægges til byretterne som domsmandssager, vil blive anket, og statsadvokaturen vil derfor blive belastet af sagerne som ankesager.

Hertil kommer, at den mindre tunge nye procesmåde med hensyn til hovedforhandling af nævningesager må antages at indebære, at der rejses flere nævningesager end tidligere. Statsadvokaturene udfolder i dag betydelige bestræbelser på at skære sagerne til, således at antallet af nævningesager begrænses.

Endelig vil det forhold, at nævningesagerne skal føres i to instanser føre til en meget større belastning. VAS forventer, at ankeprocenten vil nærme sig 100.

Vedrørende de enkelte bestemmelser:§ 748, stk. 10:

Det er erfaringen, at nogle tiltalte, undertiden bistået af deres forsvarer, til det yderste udnytter deres ret til at møde personligt, for eksempel til fristforlængelser i nævningesager, hvor domsforhandlingen er berammet, og hvor vedkommende er fængslet efter retsplejelovens § 762, stk. 2, om varetægtsfængsling af hensyn til retshåndhævelsen. I sådanne tilfælde finder VAS, at det ikke har nogen mening, at anklageren personligt skal være til stede under en fristforlængelse, og VAS foreslår derfor, at anklageren kan møde ved anvendelse af telekommunikation efter rettens nærmere bestemmelse, således at anklageren kun skal møde, hvis retsmødet har et egentligt formål. Dette vil normalt kunne afklares på forhånd.

§ 850:

Efter denne bestemmelse kan retten pålægge anklagemyndigheden at fremsende en skriftlig forelæggelse til retten inden en nærmere fastsat frist. Bestemmelsen svarer til den gældende § 927 b, som imidlertid alene gælder for domsmandssager.

§ 850 er derimod efter forslaget en fælles bestemmelse.

Den gældende § 927 b bliver primært anvendt i SAØK-sager.

VAS finder ikke, at § 850 er egnet i nævningesager, hvor der ikke sjældent fremkommer nye eller yderligere oplysninger umiddelbart før domsforhandlingen. Det bemærkes i den forbindelse, at sagerne - i modsætning til SAØK-sager - som hovedregel er arrestantsager, og sagerne er derfor berammet under et vist pres. Det vil derfor normalt ikke være muligt f.eks. 3 uger før domsforhandlingens begyndelse at fremsende en skriftlig forelæggelse, og en sådan vil i øvrigt i sig selv kunne blive genstand for formalitetsindsigelser.

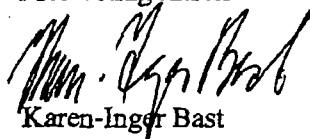
§ 922:

Retsplejelovens § 922, stk. 2, synes at forudsætte, at anklagemyndigheden, inden man skaffer nye oplysninger/beviser under ankesagen, meddeler dette til forsvareren.

Dette er ikke i overensstemmelse med praksis, hvorefter anklagemyndigheden normalt ikke retter henvendelse til forsvareren forinden, men derimod omgående videregiver de nye oplys-

ninger til forsvareren. Bestemmelsen bør ændres i overensstemmelse hermed også for at imødegå formalitetsindsigelser om, at beviset ikke kan bruges, fordi det ikke blev varslet korrekt.

Med venlig hilsen

Karen-Inger Bast

formand

POLITIFULDMÆGTIGFORENINGEN

www.polfm.dk

Justitsministeriet

Lovafdelingen

Høring over udkast til lovforslag om en politi- og domstolsreform

Ved skrivelse af 16. december 2005 har Justitsministeriet anmodet om en udtalelse om udkast til lovforslag om en politi- og domstolsreform (udkast til lov om ændring af retsplejeloven og forskellige andre love).

Politifuldmægtigforeningen, der repræsenterer samtlige jurister i politi og anklagemyndighed, med undtagelse af statsadvokaterne, Rigsadvokaten samt politimestrene, skal indledningsvis oplyse, at man finder lovudkastet særdeles tilfredsstillende. Foreningen har med tilfredshed særligt bemærket, at politiet og anklagemyndigheden med den foreslåede reform fremover får en struktur, der er egnet til at magte de mange nye opgaver og udfordringer, som også Visionsudvalget påpegede i sin rapport af 18. maj 2005.

Foreningen kan således tilslutte sig langt hovedparten af lovudkastets forslag. Man skal i den sammenhæng specielt bemærke, at den foreslåede organisering af anklagemyndigheden imødekommer foreningens ønske om et samlet ansættelsesområde under Justitsministeriet.

Foreningen kan endvidere fuldt ud tilslutte sig den foreslåede nedbringelse af antallet af politikredse til 12 store politikredse. De store kredse vil i langt højere grad end i dag bibringe juristerne et fagligt miljø, som blandt andet kan tilgodese den specialisering, der fremover vil være nødvendig for at politiet og anklagemyndigheden i fællesskab kan varetage en effektiv retshåndhævelse. Ved fortsat at integrere juristerne i politiet bevares juristernes

mulighed for på nærmeste hold at udøve legalitetskontrol af høj kvalitet i politikredsene og dermed varetage borgernes retssikkerhed på bedste vis.

I relation til lovudkastets ledelsesmodel, skal foreningen fortsat understrege nødvendigheden af, at politidirektørerne og vicepolitidirektørerne – udover særdeles gode administrative og ledelsesmæssige kompetencer – har en juridisk embedseksamen. Foreningen skal i den sammenhæng pege på, at politiet gennem de senere år har fået og formentlig vil få endnu flere muligheder for tvangsindgreb overfor borgerne, det være sig såvel udenfor som indenfor strafferetsplejen. Henset hertil bør den øverste leder have de samme juridiske forudsætninger, som politimestrene har i dag.

Som foreningen ovenfor har peget på, kræver opgaveløsningen blandt andet, at det faglige juridiske miljø styrkes, og at der i højere grad end i dag finder en specialisering sted. Det kræver imidlertid, at der afsættes væsentligt flere ressourcer end i dag til såvel grunduddannelsen som til den løbende efteruddannelse af politiets jurister.

Uanset om man i en kommende omstrukturering ikke vil lovregulere uddannelseskravet til den øverste ledelse, går Politifuldmægtigforeningen dog ud fra, at foreningens medlemmer fremover vil udgøre i hvert fald en del af rekrutteringsgrundlaget for den kommende øverste ledelse. Der bør derfor også afsættes betydelige ressourcer, der kan sikre, at foreningens medlemmer gives en reel mulighed for at erhverve sig de nødvendige ledelsesmæssige kompetencer.

Med hensyn til mulige besparelser, skal foreningen bemærke, at der utvivlsomt vil blive frigjort ressourcer som følge af strukturændringerne. Det er imidlertid vigtigt for en succesfuld gennemførelse af reformen, at besparelserne ikke udgår af politiets budget, men at de anvendes til at opfylde de mål, som Visionsudvalget så rigtigt påpegede – blandt andet indenfor anvendelsen af IT.

Foreningen så helst, at antallet af retskredse blev nedbragt til 12 retskredse, svarende til antallet af politikredse og således, at byretterne blev placeret samme sted som politiets hovedstation. Fastholdes det foreslåede antal i antallet af retskredse, vil det medføre en

betydelig øget transporttid fra hovedstationen til de nye byretter. Særligt udtalt vil det være i visse af de nye politikredse, hvor afstandene vil være af en sådan størrelsesorden, at det af ressourcemæssige grunde må anses for udelukket, at alle jurister placeres på hovedstationen. Det bliver derfor formentlig nødvendigt at etablere politiadvokaturer flere steder i visse kredse. En sådan ordning kan praktiseres, men den vil i mere eller mindre omfang modarbejde de grundlæggende tanker, der ligger bag reformen; nemlig at samle juristerne på et sted med henblik på at styrke den faglige ekspertise. Samtidig vil en sådan geografisk opdeling muligvis kunne vanskeliggøre en etablering af fagopdelte advokaturer af en passende størrelse.

Foreningen skal understrege vigtigheden af, at personalet inddrages og gives medindflydelse i omstillingsprocessen. Det er en forudsætning for en succesfuld gennemførelse af reformen, at der tages hensyn til den enkelte medarbejders ønsker og behov. Dette gælder ikke blot ved fastlæggelsen af medarbejderens geografiske placering og det nye stillingsindhold, men eksempelvis også ved etablering af fratrædelsesordninger til ældre medarbejdere. Foreningen finder det endvidere åbenbart, at der – i lighed med strukturreformen på det kommunale område – bør etableres en løngaranti. Foreningen skal i den forbindelse henvise til høringssvaret fra Danmarks Jurist- og Økonomforbund (DJØF).

Foreningen kan i øvrigt i det hele henholde sig til sit høringssvar af 8. august 2005 vedrørende Visionsudvalgets rapport om fremtidens politi.

Med hensyn til de øvrige foreslåede ændringer i retsplejeloven har Politifuldmægtigforeningen alene bemærkninger omkring nævningsystemet og anvendelse af telekommunikation.

Foreningen finder det hensigtsmæssigt, at juridiske dommere fremover deltager i voteringen, og at der skal afgives en begrundelse for resultatet. Endvidere har man ikke betænkeligheder ved, at nævningsager påbegyndes ved byretten med mulighed for anke til landsretten. Ganske vist vil en sådan ordning belaste anklagemyndighedens ressourcer ved, at en del af sagerne bliver anket. Men heroverfor står, at det fremover vil blive et langt

mindre antal sager, der skal behandles under medvirken af nævninger, og at rigsadvokaturen fremover i vid udstrækning vil kunne undgå at skulle behandle sagerne ved Højesteret.

Med de tekniske muligheder, der foreligger i dag, vil anvendelse af telekommunikation med eller uden billede i forbindelse med sagsbehandling ved domstolene være et særdeles fornuftigt tiltag i en række situationer.

Anvendelse af telekommunikation med billede vil navnlig i forbindelse med retsmøder omkring forlængelse af varetægtsfængslinger kunne medføre en betydelig reduktion i det antal timer, der anvendes til transport mellem arresthus og retten. Ved en kommende kredsreform vil antallet af timer, der anvendes til transport af arrestanter, blive øget markant, hvis man ikke går over til anvendelse af moderne kommunikationsteknik.

Ifølge lovudkastet er det frivilligt for en varetægtsfængslet person, om han ønsker at deltage i en telekommunikation med billede i forbindelse med et retsmøde om forlængelse af fængslingsfristen. Politifuldmægtigforeningen er af den opfattelse, at det bør være retten, der beslutter, hvorvidt den sigtede skal have adgang til at være tilstede under retsmødet, og at retten i øvrigt kun skal kunne tillade sigtede at blive fremstillet personligt, såfremt retten finder det nødvendigt.

En modsat regel vil efter Politifuldmægtigforeningens opfattelse formentlig føre til, at de personer, der i dag ikke pr. brev giver samtykke til, at fængslingsfristen forlænges, fortsat vil begære sig fremstillet i retten, og dermed vil der ikke være nogen ressourcebesparelse.

Også i forbindelse afholdelse af andre retsmøder under efterforskningen bør den samme regel gælde.

Ifølge lovudkastet er udgangspunktet, at forsvareren under retsmøder med anvendelse af telekommunikation med billede skal opholde sig på sted, hvor den sigtede er. En sådan regel vil i en lang række tilfælde umuliggøre afholdelse af et retsmøde ved hjælp af telekommunikation med billede. Det er ikke ualmindeligt, at samme forsvarer er beskikket for flere sigtede, der begæres fristforlænget samme dag. Er de sigtede anbragt i forskellige

arresthuse, vil forsvareren være henvist til at transportere sig over større afstande i forbindelse med hver fristforlængelse. Det kan i praksis umuliggøre anvendelse af telekommunikation med billede i mange ellers oplagte tilfælde.

En forsvarer skal derfor opholde sig i retten. Opstår der et behov for, at han ved hjælp af telekommunikation med billede ønsker at kommunikere med sin klient, bør denne situation uden større vanskeligheder kunne løses ved, at dommer, anklager og andre tilstedeværende i retslokalet forlader dette for en kort stund, mens forsvareren og klienten taler sammen.

København, den 23. januar 2006

Merete Kromann

Carsten Egeberg Christensen

Det Kriminalpræventive Råd

The Crime Prevention Council in Denmark

*Jmt. modt.
24 JAN. 2006*

Glostrup den 23. januar 2006

DKR.nr.:05-131-1624

Justitsministeriet
Lovafdelingen
Procesretskontoret
Slotsholmsgade 10
1216 København K

Ved en et brev af 16. december 2005 har Justitsministeriet anmodet Det Kriminalpræventive Råd om en udtalelse om udkast til lovforslag om en politi- og domstolsreform.

I den anledning skal rådet udtale, at man med glæde har noteret sig, at lovforslaget skaber velegnede rammer for politiets arbejde med kriminalpræventive opgaver og for politiets samarbejde med lokalsamfundet om kriminalpræventive opgaver på flere niveauer.

Den nye koncernledelse - bestående af de 12 politidirektører og Rigspolitichefen og i nogle tilfælde tillige Rigsadvokaten - forventes blandt andet at drøfte spørgsmål om tilrettelæggelsen, koordineringen og opfølgningen af landsdækkende politimæssige initiativer og indsatser, og løbende at kunne drøfte behovet for nye initiativer på baggrund af blandt andet oplysninger om kriminalitetsudviklingen og kriminalitetsmønstre på bestemte områder eller f.eks. på baggrund af erfaringer i politikredsene (bem. til § 108, side 340).

Odinsvej 19, 2.sal
DK-2600 Glostrup
Telefon +45 43 44 88 88
Telefax +45 33 43 01 39
E-mail dkr@crimprev.dk
www.crimprev.dk

Justitsministeriet
Lovafdelingen

2005 NR. 740 - 069

Akt.nr. 24

I hver politikreds etableres et kredsråd, der skal udgøre rammen om politiets samarbejde med lokalsamfundet.

Med henblik på at fremhæve politidirektørens selvstændige ansvar for tilrettelæggelsen af politiets samarbejde med kommunerne i politikredsene, foreslås det, at politidirektøren er formand for kredsrådet. Kommunerne bør være repræsenteret af de pågældende borgmestre(alm. bem., side 148). Det fremhæves, at det navnlig vil være relevant at drøfte områder, hvor der er behov for at sikre sammenhæng i politiets og kommunernes opgave varetagelse, f.eks. med hensyn til indsatsen over for truede og belastede børn og unge. Efter forslaget skal kredsrådet endvidere drøfte kriminalitetsudviklingen og den lokale kriminalitetsforebyggelse m.v. i politikredsen, og det vil ofte kunne ske på grundlag af politiets analyser af karakteren, omfanget og udviklingen i kriminalitetsproblemerne i de forskellige dele af politikredsen.

Det foreslås, at politidirektøren skal afgive en årlig skriftlig redegørelse til kredsrådet vedrørende politiets virksomhed i det forløbne år.

Med henblik på yderligere at forankre og styrke inddragelsen af lokalsamfundet foreslås det, at politidirektøren fremover skal udarbejde en samlet plan for samarbejdet mellem politiet og kommunerne, andre offentlige myndigheder, interesseorganisationer, foreninger m.v. i politikredsen. Planen udarbejdes for ét år ad gangen og skal offentliggøres, jf. §§ 111-113.

Rådet har videre bemærket sig, at politidirektørerne, får en stedfortræder og to ligestillede chefer for henholdsvis anklagemyndigheden og politidelen. Politidelen vil herunder være ledet af funktionschefer for henholdsvis døgnvagtjenesten, lokalpolitiet og efterforskning. Det fremgår, at lokalpolitiet vil være fordelt på kredsens forskellige politistationer og vil varetage f.eks. det kriminalpræventive arbejde, SSP-samarbejdet og lign., som indebærer umiddelbar kontakt mellem politi og borgerne, problemorienteret politiindsatser i lokalområdet og den daglige lokale kontakt til kommuner og andre lokale myndigheder institutioner m.v.

Rådet har endelig noteret sig, at den tidligere § 115b om videregivelse af oplysninger om enkeltpersonernes rent private forhold til andre myndigheder, hvis det anses for nødvendigt af hensyn til det kriminalitetsforebyggende arbejde, er videreført i lovforslaget som § 114.

Med venlig hilsen

Anna Karina Nickelsen

sekretariatschef

DANSK FÆNGSELSFORBUND

Hovedkontoret

Vestre Kirkegårds Allé 3
2450 København SV
Telefon 33 25 98 01 – Telefax 33 25 96 01
Email: dff@danskfaengselsforbund.dk

AKT.NR. 34

Justitsministeriet
Lovafdelingen
Slotholmsgade 10
1216 København K

Jmt. Mdt.
23 JAN. 2006

København den 20-01-2006
Journalnr.: 10.01/06
reference: kø

Justitsministeriets forslag til lovudkast af 15. december 2005 til Lov om politi- og domstolsreform
Høringssvar fra Dansk Fængselsforbund

Dansk Fængselsforbund skal med henvisning til Justitsministeriets høringsskrivelse af 16. december 2005 knytte følgende kommentarer/bemærkninger til de områder i lovudkastet der vil berøre Kriminalforsorgen:

Politikredsreformen:

- Vi forudser, at arresthusenes dialog med politiet vil komme til at lide under den påtænkte centralisering – ikke mindst den dialog, som nu går på det mere uformelle og operative plan og som netop har person- og lokalkendskab som forudsætning. Vi oplever desværre allerede nu, at henvendelser til politiet i de større kredse er noget mere problematisk end til de små lokale politistationer.
- Vi forudser at arresthusene vil få problemer med opbakning i krisesituationer, når man dels nedlægger et antal politistationer og dels alene bemander andre med et døgnberedskab, som skal styres fra centrale politistationer. Vi forudser i den forbindelse lange responstider og ikke mindst problemer med manglende personale- og lokalitetskendskab i forhold til det enkelte arresthus, når man, som vi frygter, sender patruljevogne til assistance, bemanded med politifolk fra en stor kreds. I dag kommer der altid politifolk med lokalkendskab, nøgler og viden om indretning etc. etc. Den personalemæssige bemanning i arresthusene er i de små og mellemstore huse meget ringe, og langt de fleste små arresthuse har en døgnbemanning på 2 mand og er derfor meget afhængige af den nuværende politimæssige opbakning. Det er vigtigt for Dansk Fængselsforbund, at der i forbindelse med overgangen, og de evt. lukninger der uundgåeligt vil forekomme af de nuværende små politistationer når reformen slår fuldt igennem, kan findes penge til at genforhandle normeringen i arresthusene. Samtidig er det meget vigtigt at man i såvel politiet som Kriminalforsorgen snarest påbegynder omlægning af de nuværende "overfaldsalarmer" som går direkte til politiet, således at der ikke er arresthuse som vil være uden politimæssig alarmering når centraliseringen af beredskabet sker.
- Vi forudser problemer mht. til transport af indsatte, såvel arresthusene imellem som til forskellige behandlinger mv. uden for arresthusene. Den overordnede aftale pt. går på, at varetægtsarrestanter transporteres af politiet og fængselsafsonere af arresthuset. Imidlertid

har netop det lokale samarbejde i de fleste politikredse bevirket, at man har kunnet tale sig til rette fra sag til sag. En sådan fremgangsmåde vil blive mere usmidig fremover, idet man nu henvises til at lave aftale med en "logistikchef" og personalechef, som ikke er lokalt forankret, og som må forventes at skulle tage stilling til henvendelser fra flere arresthuse. Det gælder også i de situationer, hvor transportopgaverne løses af arresthusenes personale i køretøjer, som stilles til rådighed af politiet.

Vi forudser at transport og bevogtningsproblematikken forværres yderligere pga. det stigende antal afsonere, arresthusene rummer. Disse afsonere skal som bekendt transporteres og bevogtes af arresthusets personale, også under akutte indlæggelser på sygehus o.l. Et næsten uløseligt problem, idet intet arresthus har "overskudspersonale" til bevogtning og transport i "her- og nu situationer". Indtil nu har man som regel kunnet tale sig til rette med det lokale politi.

Dansk Fængselsforbund kunne forstille sig, at transportproblemerne evt. kan løses ved, at der i politiregionen oprettes en fælles transportafdeling, hvor seniormedarbejdere fra både politi og kriminalforsorg er ansat evt. ledelsesmæssigt hjemmehørende under politidirektøren. Der vil formodentlig kunne spares en del ressourcer/mandetimer ved en fælles koordinering af de planlagte kørsler.

Domstolsreformen

- Vi forudser at der i forbindelse med nedlæggelse af flere retskredse, vil kunne opstå kapacitetsproblemer i de arresthuse, som ligger i hovedkredsen. Her tænkes bl.a. på opbevaring af indsatte, som afventer fremstilling i retten. Disse indsatte vil typisk blive indsat i arresthuset, enkelte i længere perioder, andre i pauser o.l. i domsforhandlingen og det vil være ressourcekrævende i forhold til såvel visitation, medicinering, bespisning osv.

Derfor skal ministeriet være opmærksomme på, at der ligesom i København skal være venteceller til rådighed ved retten, således at der ikke i de store arresthuse vil komme et yderligere pres på et i forvejen meget for højt belæg. Igen et godt argument for en fælles transport afd., hvor der så vil være mandskab til rådighed for retsfremstillinger fra arresthuse andre steder i regionen.

Anvendelse af telekommunikation i retssager mv. (videoafhøring)

- Intentionerne om at indføre videoafhøring er umiddelbart besnærende. Det vil selvfølgelig kræve, at man skal have personale, som er uddannet til at bruge systemerne. Ligeledes skal der stilles personale til rådighed for bevogtning af den indsatte under videoafhøringen. Umiddelbart bør disse opgaver pålægges politiet, idet det som bekendt er deres ansvar at retsfremstille de varetægtsarrestanter, som ordningen i første omgang sigter på.
- For fængslernes vedkommende, vil man ved overgang til brug af videoafhøringer kunne spare en del personaletimer på at transportere indsatte til div. retsfremstillinger i hele landet.

I dag er der eksempler på at retsfremstillingen kun varer en halv time, men transporten frem og tilbage varer måske 8 timer eller mere.

Det er specielt i sager hvor indsatte skal vidne i en sag, at det er urimelig dyrt at transportere indsatte til den anden ende af landet.

Overordnet set skal ministeriet være opmærksom på de afledte udgifter som Kriminalforsorgen vil få i forbindelse med den ledelsesreform som politireformen afleder i forbindelse med arrestinspektørens afgang såvel som evt. ændringer i transport og bemandingsplaner. Et mere effektivt politi med 800 mand mere på "gaden" vil formodentlig også give et øget pres på varetægtstallet, og historisk set har flere eller mere effektive ressourcer i politiet altid givet flere indsatte i de danske fængsler.

Dansk Fængselsforbund står gerne til rådighed for et evt. møde om sagen, hvis justitsministeren ønsker en uddybning af forholdene.

Med venlig hilsen

Kim Østerbye
Forbundsformand
Dansk Fængselsforbund

Justitsministeriet
Slotsholmsgade 10
1216 København K

Jmt. modt.
24 JAN. 2006

KRONPRINSESSEGADE 28
1306 KØBENHAVN K
TLF. 33 96 97 98
FAX 33 36 97 50

DATO: 23-01-2006
J.NR.: 04-013602-05-2573
REF.: mbl

Høring over udkast til lovforslag om en politi- og domstolsreform

Ved brev af 16. december 2005 har Justitsministeriet anmodet om Advokatrådets bemærkninger til ovennævnte lovudkast (j.nr. 2005-740-0109).

Advokatrådet skal i den anledning udtale følgende:

Den betydelige reform af domstolenes og politiets organisation og virksomhed har været under grundig forberedelse navnlig siden 1998 i Retsplejerådet, Politikommis-sionen og Visionsudvalget. Advokatrådet har løbende deltaget i arbejdet med forslag, udvalgsmedlemmer og høringssvar.

Advokatrådet kan overordnet set tiltræde, at det foreliggende lovudkast vil styrke og udvikle domstolenes og politiets muligheder for at løse deres opgaver på en tidssva-rende, effektiv og fagligt højt kvalificeret måde til gavn for retssikkerheden i sam-fundet. Advokatrådet kan dog ikke tiltræde forslaget om nævningereformen, hvor nævninger ikke længere skal drøfte og afgøre skyldsspørgsmålet uden medvirken af juridiske dommere.

Advokatrådets nærmere bemærkninger er som følger:

Domstolsreformen

Styrkede byretter og ny teknologi

Efter Advokatrådets opfattelse vil større og styrkede byretter medføre en faglig op-kvalificering af byretterne til gavn for borgernes retssikkerhed. Forslaget om 22 rets-kredse forekommer passende og forsvarligt. Advokatrådet lægger i den forbindelse betydelig vægt på, at der efter lokalt behov kan afholdes retsmøder uden for hoved-tingstedet for så vidt angår navnlig fogedret og dødsboskifteret.

Muligheden for at deltage i retsmøder via videoforbindelse eller telefon er en betydelig forudsætning for skabelsen af de nye retskredse. Advokatrådet lægger vægt på, at man for at undgå unødigt transporttid og afbøde nogle af de ulemper, som de nye retskredse kan skabe for befolkningen og professionelle brugere, anvender tidssvarende teknologi i sagsbehandlingen, så længe det ikke skaber retssikkerhedsmæssige problemer.

De foreliggende forslag om deltagelse i retsmøder via videoforbindelse eller telefon skaber mulighed for en tidssvarende behandling af retssager under behørig hensyntagen til retssikkerheden. Advokatrådet skal på den baggrund opfordre til, at der afsættes de fornødne ressourcer til, at domstolene snarest udstyres med det nødvendige kommunikationsudstyr, således at alle reglerne kan sættes i kraft. Det er Advokatrådets holdning, at sammenhængen mellem centreringen af retterne og muligheden for at deltage i retsmøder via videoforbindelse gør, at teknologien bør være på plads senest samtidig med sammenlægningen af byretterne.

Særligt for så vidt angår muligheden for uden fængsledes samtykke at afholde retsmøder om forlængelse af varetægtsfængsling via videoforbindelse lægger Advokatrådet vægt på, at forsøgene ved Københavns Byret og Retten i Århus gennemføres først. Advokatrådet vil gerne holdes løbende orienteret om disse forsøg.

Implementering af den ny teknologi er et led i at sikre, at der til gavn for borgerne fortsat kan eksistere lokalt forankrede advokater, selvom retten flytter fra byen. Men selv med ny teknologi indebærer det reducerede antal retskredse, at øget transport til hovedtingstederne ikke undgås.

Advokatrådet har i den forbindelse noteret sig bemærkningerne til lovforslagets § 106, hvorefter Justitsministeriet efter en konkret vurdering er indstillet på eventuelt at frafalde et generelt forbehold over for en beneficeret advokat om, at rejseudgifter inden for retskredsen ikke erstattes. Det bør fremgå af lovforslaget, at domstolene på samme måde i deres afgørelser om salær til beskikkede forsvarere og advokater under fri proces forudsættes efter en konkret vurdering at yde godtgørelse for transport og honorar for transporttid inden for retskredsen.

Kollegial behandling og sagkyndige dommere

Advokatrådet kan tiltræde forslagene om kollegial behandling og brug af sagkyndige dommere, som er et centralt element i den faglige opkvalificering af byretterne. Forslagene betyder, at byretterne får mulighed for at undergive sagen en mere grundig behandling og dermed skabe større sikkerhed for, at alle relevante betragtninger indgår i sagens bedømmelse, samt at den bevismæssige vurdering sker på et bredere grundlag. Men retsarbejdet burde i videre omfang varetages af udnævnte dommere.

Domstolsudvalget anførte i betænkning nr. 1319/1996, at de hensyn, som ligger bag grundlovens § 3 og § 64, klart taler for, at de dømmende funktioner i højere grad, end

det er tilfældet i dag, udøves af personer, som nyder den grundlovssikrede beskyttelse af deres uafhængighed. Efter udvalgets mening burde anvendelse af ikke-udnævnte dommere ved byretterne derfor begrænses til de tilfælde, hvor uddannelsesmæssige hensyn og hensynet til en hensigtsmæssig ressourceudnyttelse taler for, at retsarbejdet varetages af ikke-udnævnte dommere.

Advokatrådet er ligeledes af den opfattelse, at hensynet til borgernes retssikkerhed tilsiger, at retssager i videst muligt omfang afgøres af udnævnte dommere. Advokatrådet skal derfor beklage, at der med lovforslaget ikke er lagt op til nu at ændre fordelingen af retsarbejdet mellem dommerne og de øvrige jurister ved domstolene.

For så vidt angår de sagkyndige dommere er det afgørende for ordningens succes, at der udpeges absolut kvalificerede personer. Ordningen afhænger af, at de sagkyndige dommere både fagligt og personligt er egnede til at medvirke som meddommere under en retssags behandling. De skal derfor have sådanne kompetencer, som sædvanligvis findes ved voldgiftsretters fagdommere.

Rekrutteringen af tilstrækkeligt kvalificerede sagkyndige dommere kræver, at man tilbyder dem et acceptabelt honorar for arbejdet. Justitsministeriets forslag om aflønning med 2.400 kr. pr. retsdag er ikke udtryk for en acceptabel aflønning og risikerer at bringe ordningen i fare. Efter Advokatrådets opfattelse burde Justitsministeriet også på dette punkt følge den nøje afstemte indstilling fra Retsplejerådet i betænkning nr. 1401/2001 om aflønning af de sagkyndige dommere med 7.200 kr. om dagen (i 2001 niveau).

Advokatrådet finder, at den generelle beskrivelse af kriterierne for kollegial behandling i forslaget til retsplejelovens § 12, stk. 3, er dækkende. Den uddybende beskrivelse i bemærkningerne bør dog suppleres med en bemærkning om, at skatte- og afgiftssager i almindelighed bør undergives kollegial behandling, med mindre der er tale om rene bevissager. Skatte- og afgiftsområdet indeholder en kompleksitet, som gør, at alle foranstaltninger til faglig opkvalificering af byretterne bør træffes i disse sager.

Nævningereformen

Advokatrådet er fortsat af den opfattelse, at indførelse af en fælles votering og afstemning mellem de juridiske dommere og nævningerne om skyldsspørgsmålet vil medføre en svækkelse af retssikkerheden. Dertil kommer, at man med ordningen risikerer at koble lægmandselementet ud af strafferetsplejen i højere grad, end man kan indenfor grundlovens rammer.

Den såkaldte dobbeltgaranti er en væsentlig retssikkerhedsgaranti i det nuværende nævningesystem. Dobbeltgarantien betyder, at to betingelser skal være opfyldt, før den tiltalte kan dømmes. For det første skal et kvalificeret flertal af de 12 nævninger - efter selvstændig votering - kende den tiltalte skyldig. For det andet skal et flertal af

de 3 landsdommere ikke efterfølgende beslutte, at sagen skal gå om eller - hvis sagen allerede er gået om - at den tiltalte skal frifindes.

Denne retssikkerhedsgaranti vil blive svækket, hvis der indføres en ordning med fælles votering. Der er en betydelig risiko for, at en fælles votering vil medføre, at enkelte lægdommere vil censurere deres egen overbevisning i respekt for opfattelsen hos de juridiske dommere.

Det er Advokatrådets opfattelse, at denne svækkelse af retssikkerhedsgarantien for de tiltalte i nævningsager ikke opvejes ved, at der indføres en ordning, der giver mulighed for at anke skyldsspørgsmålet i nævningsager. Risikoen for selvrensensur blandt nævningerne vil også være til stede under ankesagens behandling.

Dertil kommer, at det efter Advokatrådets opfattelse er meget tvivlsomt, om den foreslåede ordning kan indføres uden problemer i forhold til grundloven.

Der synes at være bred enighed om, at grundlovens § 65 forudsætter, at der deltager nævninger i nogle straffesager. Det er endvidere nærliggende at forstå bestemmelsen sådan, at nævninger er en særlig kategori af lægmænd i strafferetsplejen. Bestemmelsen omhandler nemlig lægmænd, herunder nævninger.

Det afgørende spørgsmål er herefter, hvad der gør nævninger til nævninger i grundlovens forstand.

Det foreliggende lovudkast bygger på Retsplejerådets betænkning nr. 1352/1998, hvor rådet efter en gennemgang af teorien på området vurderer, at man inden for grundlovens rammer kan indføre fællesvotering, såfremt der sikres nævningerne en afgørende indflydelse på skyldsspørgsmålet.

Advokatrådet er imidlertid af den opfattelse, at det ikke er den afgørende indflydelse, der er særkendet for nævninger. De andre lægmænd i strafferetsplejen - domsmændene - har nemlig også en afgørende indflydelse på skyldsspørgsmålet. Det særlige ved nævninger er, at de afgør skyldsspørgsmålet selvstændigt. Det vil sige uden anden indflydelse fra de juridiske dommere end den forudgående retsbelæring.

Ud fra disse retssikkerhedsmæssige og grundlovmæssige overvejelser, som er nærmere gennemgået i Advokatrådets tidligere afgivne høringsvar til betænkning nr. 1352/1998, kan Advokatrådet ikke tiltræde forslaget på dette punkt.

Advokatrådet kan derimod tiltræde de forslag til forbedringer af det nuværende nævningsystem, som mindretallet foreslog i betænkning nr. 1352/1998. Dette indebærer optagelse af retsbelæringen på bånd og indførelse af et krav om begrundelse for en dom, hvor en tiltalt findes skyldig. Det indebærer endvidere lovfæstelse af en regel om, at de juridiske dommere skal bruge dobbeltgarantien, hvis de i en tilsvarende domsmandssag ville have stemt for frifindelse.

Efter Advokatrådets opfattelse burde disse forbedringer af det eksisterende nævningssystem gennemføres samtidig med, at man indfører nævningebehandling med mulighed for prøvelse af skyldsspørgsmålet i både by- og landsret.

Øvrige spørgsmål om behandling af straffesager

Det fremgår af bemærkningerne til lovforslaget om retsplejelovens § 837, at anklagemyndigheden i dag ofte ikke overholder de gældende regler om, at bevisfortegnelsen skal indeholde en kort angivelse af, hvad der agtes godtgjort med de enkelte beviser. Det er herefter angivet, at det over for Justitsministeriet er oplyst, at dette ikke giver anledning til problemer i praksis. Med denne argumentation forslås reglen ophævet.

Det er Advokatrådets indstilling, at anklagemyndighedens manglende overholdelse af de gældende regler burde føre til en indskærpelse over for anklagemyndigheden snarere end en ophævelse af reglerne. Advokatrådet kan endvidere ikke tilslutte sig, at manglende overholdelse af reglerne ikke giver problemer i praksis. Reglen om anklagemyndighedens oplysningspligt er et naturligt led i den kontradiktoriske proces og en forudsætning for, at forsvareren kan træffe beslutning om sine beviser og om, hvorvidt forsvareren vil anmode om, at anklagemyndighedens beviser tilvejebringes på anden måde (forslaget til § 839). Derfor børe reglen af retssikkerhedsmæssige grund bevares og indskærpes.

Dertil kommer, at et væsentligt element i det foreliggende forslag er en effektivisering af domstolens sagsbehandling blandt andet ved øget fokus på tilskæring og tilrettelæggelse af sagen i forberedelsesfasen. En afskaffelse af reglen om anklagemyndighedens oplysningspligt vedrørende beviserne vil betyde en forringet mulighed for forsvaret og retten for på så tidligt et tidspunkt som muligt at få overblik over sagen med henblik på tilskæring og tilrettelæggelse af hovedforhandlingen. Dermed går forslaget stik imod reformens effektiviseringsmål.

Advokatrådet kan ikke tiltræde forslaget til retsplejelovens § 1013, stk. 3, om afskæring af muligheden for at kære landsrettens omkostningsafgørelser i straffesager. Det er væsentligt at have adgang til at prøve disse afgørelser, og lovudkastet med bemærkninger indeholder ingen egentlig argumentation for at afskære prøvelse i to instanser af dette spørgsmål.

Instansordningen i civile sager

Med de styrkede byretter opstår muligheden for at lade byretten fungere som den almindelige førstinstans, og Advokatrådet kan tilslutte sig forslaget herom. Derved tilgodeser man som anbefalet af Retsplejerådet hensynet til, at Højesterets ressourcer ikke anvendes til at behandle sager, hvis udfald i det væsentlige afhænger af bevis-

mæssige vurderinger, eller som angår retsanvendelse på områder, hvor de principielle retsspørgsmål allerede er afklaret.

Byretterne kommer som følge af forslaget til at beskæftige sig med mange sagstyper, som de ikke har beskæftiget sig med før. Ordningen forudsætter derfor som anført en faglig opkvalificering af byretterne, og Advokatrådet lægger betydelig vægt på, at der afsættes de fornødne midler hertil.

Advokatrådet finder, at den nuværende formulering af bemærkningerne vedrørende spørgsmålet om sondringen mellem tilfælde, hvor principielle sager bør henvises til landsretten, og de tilfælde, hvor principielle sager kan gennemføres ved kollegial behandling i byretten, ikke er helt fyldestgørende.

Advokatrådet er enig i, at henvisning til landsret kun bør ske i de tilfælde, hvor sagen har "en sådan generel betydning for retsanvendelsen og retsudviklingen eller en sådan væsentlig samfundsmæssig rækkevidde i øvrigt, at sagen bør kunne indbringes for Højesteret som anden instans uden særlig tilladelse." Men der er behov for at supplere det pågældende kriterium, idet det kan være vanskeligt at afgøre, hvornår kriteriet er opfyldt. Parternes opfattelse af spørgsmålet bør tillægges betydelig vægt, men er ikke bindende for retten. Hvis den ene af parterne er en offentlig myndighed, der selv er af den opfattelse, at kriteriet er opfyldt, bør henvisning til landsret dog i almindelighed ske.

Det bør på den anførte baggrund fremgå af bemærkningerne til lovforslaget om retsplejelovens § 226, at retten i almindelighed bør henvise en sag til behandling i landsretten som første instans som en principiel sag, såfremt sagen omhandler myndighedsudøvelse, og parterne er enige om, at sagen er principiel.

Retsplejerådets flertal anbefalede i betænkning 1401/2001 som et led i den nye instansordning en sikkerhedsventil i form af en mulighed for med Procesbevillingsnævnets tilladelse at anke en byretsdom direkte til Højesteret, hvis sagen er af principiel karakter, og det er af særlig betydning, at den afgøres hurtigt. Det skulle endvidere være en betingelse, at sagens faktiske omstændigheder i tilstrækkeligt omfang belyste det principielle spørgsmål i sagen. Justitsministeriet har ikke fulgt Retsplejerådets forslag på dette punkt.

Advokatrådet er fortsat enig i flertallets forslag om muligheden for helt undtagelsesvist at anke direkte til Højesteret. Det er en passende sikkerhedsventil, som ville udfylde en funktion i den omfattende nyordning af instanssystemet.

Vedrørende Handelsrettens kompetence kunne der efter Advokatrådets opfattelse være grund til ud fra en mere fagteknisk vinkel at overveje, hvilke immaterialretssager, der skal kunne anlægges ved Handelsretten i medfør af § 225, stk. 2, nr. 3. Den foreslåede bestemmelse omfatter f.eks. sager, hvor anvendelse af designloven har væsentlig betydning, mens tilsvarende sager vedrørende mønsterloven ikke er omfat-

tet. Designloven er generelt en videreførelse af mønsterlovens regler, og der ses ikke at være nogen grund til, at mønstersager ikke også skulle omfattes af bestemmelsen. Tilsvarende burde man nærmere overveje udelukkelsen af sager om krænkelse af virksomhedsnavne, forretningskendetegn og geografiske betegnelser sammenholdt med inddragelsen af varemærkesager.

Sagsforberedelsen og hovedforhandlingen i første instans

Advokatrådet finder forslagene til modernisering af sagsforberedelsen passende. Reglerne opfylder Retsplejerådets krav fra betænkning nr. 1401/2001 om, at de skal understøtte en forsvarlig sagsbehandling med henblik på at nå til materielt rigtige afgørelser samtidig med, at de sikrer mulighed for at få sagerne løst inden for rimelig tid og uden uforholdsmæssigt store omkostninger.

Advokatrådet finder anledning til at påpege, at den stramme tilrettelæggelse af sagsforberedelsen forudsætter, at domstolene administrerer reglerne med fleksibilitet under hensyntagen til den enkelte sags omstændigheder og parternes ønsker. Således bør det efter Advokatrådets opfattelse være hovedreglen, at retten ikke indkalder til et forberedende møde, såfremt begge parter modsætter sig dette. På sammen måde bør man være opmærksom på ikke at administrere de strengere præklusionsregler for rigoristisk. Det materielt rigtige resultat kan og skal bevares som det primære mål, samtidig med at man tilgodeser hensynet til effektivitet og hurtighed.

Særligt vedrørende hovedforhandlingen bør der efter Advokatrådets opfattelse fortsat være adgang til at oplæse de centrale dele af sagens skriftlige beviser under forelægningen. Mundtlighed bør stadig være omdrejningspunktet i hovedforhandlingen, og et friere referat af centrale bestemmelser i f.eks. en kontrakt kan ikke i en juridisk forhandling erstatte kontraktens ordlyd.

Småsagsprocessen

Forslaget om småsagsprocessen bygger på Advokatrådets og Dommerforeningens fælles forslag hertil fra 2002. Advokatrådet kan således tiltræde, at det foreliggende forslag tilgodeser hensynet til, at omtvistede krav under 50.000 kr. behandles hurtigt, under betryggende former og uden at udløse omkostninger til retsafgift og advokatbistand, som står i misforhold til sagsgenstandens størrelse. Advokatrådet skal påpege, at balancen mellem sagsgenstandens størrelse og omkostningerne til retsafgift og advokatbistand i forslaget fra 2002 for den enkelte borger forudsætter, at selvriskoen i retshjælpsforsikringen helt fjernes i småsagsprocessen. Dette er ikke sket med det fremlagte forslag.

Mere teknisk prægede bemærkninger til domstolsreformen

Forslagets nr. 57 omhandler retsplejelovens § 135, stk. 2, om autorisation af advokatfuldmægtige. Advokatrådet kender til tilfælde, hvor en dansk advokat med kontor i

udlandet har haft problemer med at få autoriseret en advokatfuldmægtig til at møde for sig ved en dansk ret, fordi retsplejelovens § 135 ikke omhandler advokater med kontor i udlandet.

Advokatrådet skal på den baggrund foreslå, at § 135 tilføjes en bestemmelse om, at hvis advokaten ikke har kontor i Danmark, meddeles autorisationen af præsidenten for Københavns Byret. Det bemærkes, at en bestemmelse som den foreslåede ikke forudsætter nogen stillingtagen til, hvorvidt en dansk autoriseret advokatfuldmægtig på et kontor i udlandet vil opfylde kravet i retsplejelovens § 119 om praktisk juridisk virksomhed som forudsætning for advokatbeskikkelse.

Advokatrådet bemærker, at retsplejelovens § 1 a blev ændret ved L 39 vedtaget den 16. december 2005. I det foreliggende forslag er § 1 a formuleret som før lovændringen, der trådte i kraft 1. januar 2006. Advokatrådet går ud fra, at § 1 a i det foreliggende lovudkast bliver omformuleret, så bestemmelsen svarer til den nugældende bestemmelse.

Politireformen

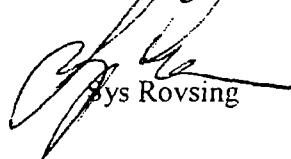
Advokatrådet har tilsluttet sig de overordnede konklusioner i Politikommissionens betænkning nr. 1409/2002 og rapporten fra Visionsudvalget vedrørende fremtidens politi. Det er således Advokatrådets opfattelse, at samfundsudviklingen taler for mere ensartede og bæredygtige politikredse, der som udgangspunkt kan løse alle opgaver selv.

Visionsudvalgets flertal anførte i rapporten, at den særlige danske model med en samlet ledelse af politi og anklagemyndighed på lokalt niveau principielt set indebærer betænkeligheder i forhold til retssikkerheden. Af hensyn til anklagemyndighedens uafhængighed og legalitetskontrollen med politiet er det således som anført af udvalget den sædvanlige konstruktion i demokratiske retsstater, at anklagemyndigheden organiseres som en selvstændig myndighed, der er helt adskilt fra politiet. Advokatrådet har støttet Visionsudvalgets flertal i sit høringssvar.

På denne baggrund skal Advokatrådet beklage, at Justitsministeriet ikke i det hele har fulgt anbefalingerne fra Visionsudvalgets flertal vedrørende overførsel af personaleadministration og økonomisk ansvar inden for anklagemyndigheden til Rigsadvokaten.

Men Advokatrådet hilser forslagene om Rigsadvokatens øgede indflydelse på økonomien og personaleadministrationen velkommen som et skridt i den rigtige retning.

Med venlig hilsen

Søren Røvsing

Landsforeningen af Beskikkede advokater

Justitsministeriet
Lovafdelingen
Procesretskontoret
Slotsholmsgade 10
1216 Kbh. K

FORMAND :
Niels Forsby
Nansensgade 45 A
1366 KØBENHAVN K
TLF. 33 36 90 10
FAX 33 93 66 81

SEKRETARIAT :
Amagertorv 21, 3
1160 København K
TLF. 33 15 01 02
GIRO 735 02 01
FAX 33 22 44 44

Amagertorv 21
25. januar 2006
ER/bn
Direkte tlf.: 33 18 70 57

Vedr.: J.nr. 2005-740-0109. Høring over udkast til lovforslag om en politi- og domstolsreform.

Justitsministeriet har med en e-mail af 16. december 2005 anmodet om en udtalelse om et vedlagt udkast til lovforslag om en politi- og domstolsreform. Lovudkastet var vedlagt som en pdf-fil, således at høringspartnerne skulle udprinte over 500 sider på deres egen computer. Justitsministeriet har dog efterfølgende eftersendt et enkelt trykt eksemplar af det pgl. lovudkast.

Høringsfristen var sat til den 23. januar 2006.

Landsforeningens bestyrelse finder anledning til at bemærke, at det ikke findes rimeligt, at ministeriets høringspartnere, in casu 9 bestyrelsesmedlemmer, selv skal lægge kapacitet til at udprinte så omfattende lovudkast. Det er heller ikke rimeligt, at høringsfristen er så kort, henset til de vidtgående ændringer, der foreslås i retsplejeloven, og de betydelige konsekvenser, det kan få for de personer, der servicerer de retshåndhævende myndigheder.

Bestyrelsen har først haft mulighed for at drøfte lovudkastet ved et bestyrelsesmøde den 24. ds.

Nærværende skrivelse er fremsendt til Justitsministeriet som e-mail efter ministeriets eget ønske.

1. Politikredsinddelingen

Bestyrelsen afgav med skrivelse af 26. august 2002 et yderst kortfattet høringssvar vedr. Betynkning nr. 1409/2002 om politiets struktur.

Det er altid således, at man er tilbøjelig til at overvurdere rationaliseringsgevinsten ved at sammenlægge til større enheder.

Bestyrelsen bemærker, at lovudkastet først og fremmest drejer sig om ledelsesmæssige forhold og placering af de nye døgnbetjente politistationer.

Bestyrelsen finder ikke anledning til nærmere at gå ind i de valg, der er foretaget med hensyn til placering af de enkelte byer, hvor de døgnbetjente hovedpolitistationer skal placeres, ud over at bemærke, at varetagelsen af lokalpolitiske hensyn - frem for en optimal betjening af størst mulige borgere - synes at have spillet ind. Problemet bliver imidlertid endnu mere indlysende i forbindelse med retskredsreformen, som kommenteres nedenfor.

Samtidig med lovudkastet har man imidlertid haft en debat om overførsel af efterforskning af den alvorligste kriminalitet til PET-regi. Bestyrelsen finder anledning til, selv om det ikke er omfattet af nærværende lovudkast, at advare mod en sådan kompetenceomlægning og kan på dette punkt i det hele tiltræde Advokatrådets henvendelse til Justitsministeriet af 21. december 2005, side 3-4.

2. Retskredsreformen

Landsforeningen har tidligere afgivet høringssvar om retskredsreformen. Der henvises til foreningens høringssvar af 19. november 2001 vedr. Betænkning nr. 1398/2001 fra Domstolenes Strukturkommission.

Politiet skal som udgangspunkt servicere borgere ved at være til stede i hele landet og således foretage en lang række udkørende forretninger. Derimod forventer domstolene, at man kommer til dem.

Foreningen bemærkede tilbage i 2001, at forventningerne til en rationaliseringsgevinst ved at sammenlægge retskredsene nok var tvivlsom. Bl.a. ville en sammenlægning af retskredsene naturligt føre til et behov for større og mere tidssvarende lokaler til de embeder, der overlever, og lappeløsninger, hvor man lejer sig ind i eksisterende kontorbygninger med vanskelige adgangsforhold, manglende elevatorer og dårlige eller ikke eksisterende parkeringsmuligheder til publikum samt de mødende advokater, ville ikke være acceptable, henset til, at en væsentlig større del af brugerne efter de foreslåede sammenlægninger må påregnes at komme udenbys fra.

De fleste borgere, der bor i yderkanten af de områder, der efter forslaget skal danne grundlag for en retskreds, vil nok have vanskeligt ved at se, at domstolene opfylder kravet til "brugerne", herunder krav til god service og ønsket om, at domstolenes opgaver løses så tæt på borgerne, som det er foreneligt med andre hensyn, jfr. lovudkastet side 176,

Oprettelse af afdelingskontorer vil kun i begrænset omfang råde bod på de geografiske problemer. For det første er det tanken, at disse kun skal udføre begrænsede ekspeditioner, men - bort set fra Thisted og Tønder - ikke behandle egentlige retssager. Desuden må det påregnes, at selv afdelingskontorerne i Tønder og Thisted kun vil blive benyttet til mindre retssager, men at retten vil foretrække, at større og længerevarende retssager bliver lagt på hovedtingstedet.

Som foreningen har anført i det tidligere høringssvar fra 2001, kan man befrygte, at opretholdelse - i alle tilfælde i en periode - af afdelingskontorer begrænser den rationaliseringsgevinst, som skulle legitimere reformen, og man kan befrygte, at afdelingskontorerne er en slags narresut, idet de hen ad vejen vil blive nedlagt, enten fordi det bliver vanskeligt at tiltrække det kvalificerede perso-

nale, eller fordi man opdager en yderligere rationaliseringsgevinst ved at nedlægge denne servicefunktion.

Der er ikke - som lovudkastet er formuleret - nogen garanti for, at domstolene vil opretholde bestræbelserne på at komme de fjernest boende borgere i retskredsen i møde.

Foreningen vil ikke i detaljer kommentere retskredsens størrelse eller placering af hovedtingsteder, men nøjes med enkelte eksempler. Det nedenfor under pkt. 2.1 nævnte eksempel fra Sønderjylland er blot et af mange eksempler fra Jylland.

2.1. Sønderjylland

Byen Skærbæk i Sønderjylland er ikke verdens navle. Kommunen rummer ca. 7.000 indbyggere, men byen er valgt som eksempel på de trafikale problemer ved at nå frem til hovedtingstedet i Sønderborg, hvis borgeren, der har ærinde ved domstolen, ikke kan få løst problemet ved afdelingskontoret i Tønder.

Placeringen af hovedtingstedet i Sønderborg er næsten lige så skæv, som København er i forhold til resten af Danmark.

Skærbæk er trafikalt serviceret af både jernbane og busstation. Forestiller man sig, at slagteriarbejder Hansen er tilsagt til at møde som vidne i Retten i Sønderborg kl. 10.45, og han ikke har bil, skal han af sted fra Skærbæk kl. 06.30 med ankomst i Sønderborg kl. 08.50. Der er ikke nogen hurtigere eller senere forbindelse. Varigheden af rejsen er 2 timer 20 minutter, og så yderligere hertil lidt gang fra busstationen til retsbygningen. Lad os sige, at han er færdig til at drage hjem igen fra busstationen kl. 11.30. Så er han i Skærbæk igen kl. 15.00 - altså en rejse på 2½ time, men hans samlede fraværstid til et retsmøde på under 3 kvarter udgør på denne måde 8½ time excl. den tid, han må bruge til at komme til og fra busstationen i Skærbæk - og det må siges at være en lang dag.

Problemet med udeblevne vidner og tiltalte må antages at blive betydeligt forøget med så dårlige trafikforbindelser.

- Forestiller man sig, at det er en heldagsdomsforhandling, hvor den tiltalte eller en domsmand skal møde kl. 09.30 om morgenen, skal han med samme afgang kl. 06.30. Forestiller man sig, at han kan nå en bus kl. 16.00, er han hjemme i Skærbæk kl. 19.13 - altså en ganske lang dag.

Forestiller man sig en flere-dages sag, hvilket kunne være tilfældet for en tiltalt eller en domsmand, må det siges at ligge uden for det rimelige at belaste den pgl. med så lange rejsetider, hvorfor løsningen i givet fald må blive, at retten i stedet for må betale for transport med bil frem og tilbage, lige som man gør, når borgere i Skærbæk skal til behandling på Sønderborg Sygehus. En biltur kan klares på 1 time 10 minutter - 1 time 30 minutter afhængig af myldretidstrafik og parkeringsmuligheder i Sønderborg. De skulle efter det oplyste dog være gode i Sønderborg - modsat andre byer, hvor der skal være hovedtingsteder.

Nedlæggelse af retskredse vil uundgåeligt få betydning også for advokatstanden. Der er naturligvis ikke nogen grund til at ynke advokaterne i de byer, der mister deres tingsteder. Problemerne kan i en overgangsfase løses ved, at man indgår samarbejdsaftaler med advokatfirmaer i byer med de fremtidige tingsteder, men det må forudses, at de byer, der mister deres tingsted i løbet af en kort

årrække, også mister muligheden for at blive serviceret af lokale advokater, idet man ikke kan forestille sig, at nye advokater vil etablere sig i byer, der ligger langt fra de foreslåede nye hovedtingsteder. Det kan være en udvikling til skade for de pågældende lokalsamfund.

Det kan også være med til at vanskeliggøre kontakten mellem klient og advokat, hvilken kontakt jo helst skal ske i god tid inden domsforhandlingen, ikke i sidste øjeblik.

Hvis slagteriarbejder Hansen er tiltalt i en straffesag, og alle advokaterne efterhånden er søgt til Sønderborg, skal han på grund af de dårlige trafikforbindelser efter udkastet bruge én hel dag på at holde møde med advokaten og siden én hel dag på at møde - selv til et kort retsmøde.

Såfremt lovudkastet med en så kraftigt nedskæring af retskredsenes antal opretholdes, skal bestyrelsen opfordre til, at det medtages, at byretterne ved deres administration af rejseforbehold i RPL § 336 c, stk. 5, tager behørigt hensyn til borgernes adgang til at søge lokal rådgivning og repræsentation.

Eventuelle rejseomkostninger for advokaten bør imidlertid ikke i sidste ende pålægges den tiltalte som sagsomkostninger. I de sager, der foregår i borgerens egen retskreds, bør det ikke være dyrere for borgeren at vælge en advokat fra sin egen by end at vælge en advokat fra byen, hvor hovedtingstedet findes.

2.2. Odense som hovedtingsted for hele Fyn

Hvis der kun skal være én retskreds på Fyn, bliver den geografisk meget stor. Man må huske, at retskredsen efter forslaget ikke alene skal omfatte Fyn men også tilliggende øer.

Skal en person fra Lohals møde i Retten i Odense kl. 09.30, skal han hjemmefra med rutebil til Svendborg kl. 07.00 og derefter med tog til Odense.

Besluttes det at opretholde forslaget om at slå hele Fyn sammen til én retskreds, bør man i det mindste opretholde et afdelingskontor i Svendborg, der ud over lokalfunktionen inden for foged- og skifteret også kan afholde retssager.

2.3. København og Frederiksberg

Frederiksberg skal efter forslaget ikke have eget politi mere. Formentlig som et plaster på såret til den store, konservativt ledet kommune foreslår man, at en del af Københavns Byret skal have tingsted på Frederiksberg - således ikke alene Frederiksberg Kommune, men også dele af Københavns Kommune.

Forslaget strider mod det bærende princip i reformen om, at en kommune ikke bør deles mellem flere retskredse.

Generelt for denne del af forslaget bemærker bestyrelsen, at hensigtsmæssigheden af forslaget afhænger af de fysiske rammer som man tilbyder de to retskredsers tinghuse, herunder plads til at nævningsager skal behandles for byretten i første instans, fornøden edb-udstyr til en moderne retsledelse og administration og fornødne parkeringspladser samt placering ved trafikknudepunkter

som led i domstolenes tilgængelighed i forhold til brugerne, bl.a. således at man kan komme frem og tilbage mellem de to retsbygninger til forberedende retsmøder, fristforlængelser m.v.

Bestyrelsen bemærker, at der i forslaget § 106, stk. 10 er overgangsregler fsva de københavnske beneficerede advokater, men at man ikke af forslaget eller dets bemærkninger kan se, hvorledes situationen vil være for de advokater, der for øjeblikket er beskikket i omegnsretskredsene, herunder Frederiksberg og Tårnby Ret. Dette gælder særligt for de beneficerede advokater, der trods beskikkelse i omegnsretskredsene, har kontor i København. Foreningens bestyrelse forudsætter, at dette afklares ved forhandling mellem de involverede parter.

2.4. Århus

I Århus er der en anden problemstilling, idet der afgives dele af den eksisterende retskreds til to andre retskredse, uden at der inddrages områder af tilsvarende størrelse. Herefter vil sagsgrundlaget for den enkelte Århusadvokat blive reduceret væsentligt. Foreningens bestyrelse forudsætter ligeledes her, at dette spørgsmål bliver genstand for forhandling mellem de involverede parter.

3. Saglig kompetence i straffesager, herunder nævningesager

Foreningens bestyrelse har gentagne gange advaret mod de foreslåede vidtgående ændringer af nævningesager, senest ved en henvendelse af 9. november 2001 til Justitsministeriets Lovafdeling og ved det ovennævnte høringssvar af 19. november 2001 vedr. Domstolenes Strukturkommission.

Foreningens bestyrelse gentager, at der ikke haves indvendinger mod, at narkotikasager - uanset strafpåstand - i alle tilfælde behandles som domsmandssager.

Den kritik, der har været fremført af, at nævningeafgørelser ikke begrundes, kan udbedres i det eksisterende system, såfremt man pålægger dommerne, når nævningerne har truffet afgørelse om skyldspørgsmålet, efter drøftelse med disse at yde dem bistand til formulering af præmisserne. En anden måde at løse begrundelsesproblemet ville være, at dommerne i deres egen afgørelse af skyldspørgsmålet fremkom med en begrundelse. Dette princip har med held været gennemført i en periode i Vestre Landsret.

Forslaget om fælles votering er det samme som at afskaffe de kendemærker, der karakteriserer en nævningesagsbehandling, og gøre dem til udvidede domsmandsretter.

Forslaget om at reducere nævningernes antal fra 12 til 9 (6 i byretten) er ikke alene en rationalisering, men også et udtryk for, at man vil give dommerne øget indflydelse.

Foreningens bestyrelse finder det afgørende, at der fortsat er en række sager, der drejer sig om den alvorligste kriminalitet, som underkastes den grundige behandling, som nævningesager får under det nuværende system, hvor dommere og nævninger voterer adskilt. Afskaffelse af denne adskilte skyldvotering - den såkaldte dobbeltgaranti - indebærer en svækkelse af retssikkerheden. Der til kommer, at det fortsat er meget tvivlsomt, om en sådan ordning kan gennemføres uden problemer i forhold til grundloven.

Dommerne har i dag mulighed for at formulere en uenighed med nævningernes afgørelse, som jo vil svare til den nuværende ordning i domsmandssager og vil have betydning som ankevejledning.

Henlæggelse af nævningesager til byretten med mulighed for anke til landsretten vil naturligvis i et eller andet omfang betyde en aflastning af Højesteret, men på den anden side betyde en øget belastning af retssystemet som sådan, fordi nævningesager med fuld bevisførelse vil skulle gennemføres i to instanser i mange af de tilfælde, hvor der i dag sker frifindelse, eller hvor den tiltalte føler sig dømt med urette eller fremover tager skyldspørgsmålet med, når der nu alligevel skal ankes til formildelse.

Højesteret må imidlertid forvente i en længere periode ikke at blive lettet for nogen arbejdsbyrde, idet den foreslåede nye behandlingsform, hvor de tunge sager skal behandles i byretterne, vil give anledning til en lang række tvister om den rette procesmåde og -ledelse.

Foreningens bestyrelse har afgørende betænkeligheder ved, at den tiltalte, der nægter sig skyldig, skal kunne fraskrive sig retten til en nævningesag. Når man ved nævningssagsbehandlingen sikrer en tiltalten særlig grundig og omhyggelig behandling bør der i loven ikke åbnes mulighed for, at man kan fravælge denne grundige behandling. Det fremgår af forslaget § 687, stk. 1. at beslutningen skal træffes i et retsmøde, og at den tiltalte, hvis han ikke har en forsvarer beskikket, skal have en sådan beskikket. Det er svært at forestille sig en sag, der kan blive nævningesag, hvor der rejses tiltale for de alvorligste forbrydelser, hvor der ikke allerede er beskikket en forsvarer.

Forslaget giver mulighed for, at man kan komme under nævningetærsklen, hvis flere forhold påtales under samme sag. Forslaget ville kunne give mulighed for omgåelse af nævningetærsklen og være vanskelig at anvende i praksis, henset til at der i udmålingspraksis anvendes et princip om modereret kumulation.

3.1. Ekstrakter i nævningesager

Bestyrelsen kan ikke tiltræde forslaget § 888, hvorefter nævningerne skal have udleveret ekstrakter. Der er ikke samme mulighed som i domsmandssager for, at rettens juridiske dommere kan sikre, at de læge dommere ikke kommer på afveje i ekstrakten og læser fra de dele af ekstrakten, der hverken bør eller bliver dokumenteret under domsforhandlingen. Den nuværende praksis med udlevering af diverse udskrifter, erklæringer samt hjælpebilag foreslås opretholdt.

4. Videoretsmøder

Bestyrelsen har vedr. videoretsmøder tidligere afgivet hørings svar af 30. november 2001 i forbindelse med Retsplejerådets Betænkning nr. 1401/2001 om reform af den civile retspleje. Her udtalte bestyrelsen, at det, for så vidt angår vidner og sagkyndige, burde høre til undtagelsen, at disse blev afhørt via video og telefon, og at der bør gælde et ubetinget krav om, at alle væsentlige vidner fysisk er til stede i retten.

Bestyrelsen bemærker, at der ikke – i modsætning til, hvad der er angivet i bemærkningerne – har været påbegyndt eller gennemført en forsøgsordning vedr. videoretsmøder i Danmark. På den

baggrund er det overraskende, at man fremsætter så vidtgående forslag om anvendelse af videoretsmøder.

Det er vanskeligt at foretage troværdighedsvurderinger via video, og man mister meget ved, som aktør i processen, ikke at have den direkte øjenkontakt med vidner - eller hvis forsvareren skal være sammen med den sigtede/tiltalte - med dommere/domsmænd.

Efter forslaget kan retten sidde parternes protest mod videoretsmøder overhørig - uanset det af bemærkningerne fremgår, at der skal lægges afgørende vægt på parternes og vidnets stilling til spørgsmålet.

Bestyrelsen skal henstille, at det, hvis det kommer på tale at lade mindre væsentlige vidner afhøre fra video eller telefon, er et krav, at der er enighed herom mellem anklager og forsvarer.

Efter forslaget § 748 kan retsmøder under efterforskningen også afvikles via telekommunikation med billede, herunder f.eks. fristforlængelser, hvor der skal tages stilling til, om sigtede eller tiltalte skal være fortsat varetægtsfængslet.

Den besparelse, der måtte være for politiet/Kriminalforsorgen ved ikke at skulle transportere den sigtede til retsmøder, modsvares på den anden side ved, at man vælter byrden over på de befærdede forsvarere. Som eksempel kan nævnes, at Odense Politi ofte benytter at placere arrestanter i Sønderborg. Hvis disse ikke bringes til retten, skal forsvareren som udgangspunkt så til gengæld bruge 5 timers transporttid for at være ved klientens side ved fristforlængelsen.

Rent bortset fra de problemer, som anvendelse af videokommunikation kan give, vil et system, hvor dommer og anklager er sammen i retten, og sigtede og hans forsvarer kun i videoforbindelse med disse i arresten eller et videocenter, f.eks. på en politistation, vil medføre en ulighed i processen.

Foreningens bestyrelse forudsætter, hvis forslaget vedtages, at transporttiden i forbindelse med sådanne retsmøder honoreres til fuld takst, og at omkostningerne herved ikke i sidste ende væltes over på den domfældte, der jo ikke har nogen indflydelse på, om han bliver anbragt i et arresthus fjernt fra den dømmende ret.

De betænkeligheder, bestyrelsen har med hensyn til videoretsmøder under efterforskningen, gælder så meget des mere med hensyn til domsforhandlingen, hvor det bør været et ubetinget krav, at den tiltalte, hans forsvarer og vidnerne fysisk er til stede ved den dømmende ret.

5. Øget ankebegrænsning i straffesager

Justitsministeriet foreslår i § 901 grænsen for sager, der frit kan ankes, forhøjet fra kr. 3.000 til kr. 5.000. Der er i bemærkningerne side 281 og 459 alene henvist til den almindelige prisudvikling og de seneste års udvikling af bødeniveauet.

Ifølge tal, som Justitsministeriet efterfølgende har oplyst til pressen, vil årligt 1.200 personer blive berørt af de foreslåede ændringer. De pågældende vil være henvist til at ansøge Procesbevillingsnævnet om ankebevilling. Procesbevillingsnævnets Sekretariat er efter det oplyste i forvejen

undernormeret til den stigende sagsmængde, og her vil sagerne skulle behandles af et sekretariat, og sagerne sendes ud og siden drøftes af 3 dommere (Højesteret, landsret og byret) samt en advokat og retslærd fra universiteterne.

Efter det oplyste gives der medhold i en ikke ubetydelig del af sagerne, bl.a. fordi en fældende straffedom vil have vidtrækkende følger for ansøgeren. Gives der medhold, skal sagen efterfølgende behandles én gang til i landsretten.

Bestyrelsen kan således ikke anbefale, at den frie ankegrænse sættes op fra kr. 3.000 til kr. 5.000. Der bør udvises tilbageholdenhed med at indskrænke borgerens adgang til at få prøvet sin sag i to instanser. Vedtages forhøjelsen forudsætter bestyrelsen, at den lempelige praksis med hensyn til ankebevillinger opretholdes.

Såfremt anbefalingen ikke følges, skal bestyrelsen henstille, at der tilføres yderligere ressourcer til Procesbevillingsnævnet, således at dette bliver i stand til at overholde rimelige ekspeditionsfrister og orientere om sit arbejde (sidste årsberetning er fra 2003).

6. Kærebegrænsning

Bestyrelsen kan ikke tiltræde forslaget til RPL § 1013, stk. 3, om afskæring af muligheden for at kære landsrettens omkostningsafgørelse i straffesager, og kan på dette punkt tiltræde Advokatrådets bemærkninger, herunder at der i lovudkastets bemærkninger ikke er nogen egentlig argumentation for at afskære prøvelse i to instanser af dette spørgsmål.

Bestyrelsen er ikke gået nærmere ind i lovudkastets forslag til reform af den civile retspleje, men finder dog anledning til kort at kommentere følgende.

7. Småsagsprocessen

Der sker et betydeligt retssikkerhedsmæssigt skred, når rettens personale - det være sig dommere og det overflødiggjorte tinglysningsspersonale m.v. - skal gennemføre processen på begge parter vegne. Der vil uundgåeligt kunne opstå fejl undervejs, ikke alene juridisk, men også som følge af svigtende kommunikation. Sådan vil det i alle tilfælde opleves af parterne. Fremover vil den utilfredse part så være henvist til at føre eventuelle erstatningskrav mod domstolen med de problemer, der heraf vil følge med at kunne få medhold.

8. De beneficerede advokater

Adgangen til at beskikke en anden forsvarer straks ved udeblivelse, jf. § 852, stk. 2, bør absolut have undtagelsens karakter og ikke kunne forekomme uden årsagen til udeblivelse er kendt. Bestemmelsen er dog ikke ny, men der kan efter formuleringen let opstå en konflikt med det fundamentale princip om frit valg af forsvarer, jf. Menneskerettighedskonventionens art. 6.

Der er ikke i forslaget taget højde det øgede ressourceforbrug, som advokater med beneficium påføres til transport til og fra de nye byretter. Overgangsordningen bør indeholde et generelt frafald

fra Justitsministeriets side af forbeholdet for dækning af rejseudgifter inden for den nye store retskreds - og ikke konkret efter ansøgning som angivet i bemærkningerne side 518. Udgifterne dertil har stor betydning for de enkelte advokater, men kun ganske beskedent vægt i den store reformsammenhæng.

Dækning af transportudgifterne til disse advokater vil også kunne sikre, at borgerne i de byer, hvor byretten nedlægges, ikke oplever en umiddelbar serviceforringelse. De lokale advokatrelationer, som har eksisteret gennem mange år, vil på den måde kunne fortsætte, så længe advokaten har beneficet. Dette er absolut mest rimeligt for både det retssøgende publikum og de advokater, som påføres positive merudgifter til transport samt øget tidsforbrug hermed.

9. Møderet for landsretten

Efter forslaget skal alle sager nu påbegyndes som byretssager. Det må derfor forventes, at det vil blive endnu sværere at finde egnede prøvesager for fuldmægtige/advokater. Bestyrelsen er opmærksom på, at dette spørgsmål er sendt i udvalg, men finder anledning til at fremhæve, at ændringer i betingelserne for at opnå møderet forekommer endnu mere nødvendig.

På bestyrelsens vegne

Niels Forsby

Jmt. Mdt.

24 JAN. 2006

Justitsministeriet

Civil- og Politiafdelingen

Slotsholmsgade 10

1216 København K

Vedr.: Sagsnr.: 20052005-740-0109 – Lovforslag om en politi- og domstolsreform

I anledning af fremsendt udkast til forslag til lovforslag om en politi- og domstolsreform skal Foreningen af Advokater og Advokatfuldmægtige, FAAF, fremkomme med følgende bemærkninger:

Indledningsvist bemærkes, at FAAF er positivt indstillet overfor en reform af domstolsstrukturen, således at de tiltænkte mål om at styrke og udvikle politiets og domstolenes evne til at løse deres opgaver i overensstemmelse med fremtidens krav og muligheder kan opfyldes.

Det er FAAF's holdning, at domstolene i fremtidens samfund til stadighed skal være en uafhængig instans, som er det primære forum for løsning af samfundets tvister. Det er hertil nødvendigt, at domstolene besidder den nødvendige kompetence, hurtighed og kvalitet, såfremt dette mål skal kunne indfries.

Lovforslaget ligger også op til en revision af procesformen, således at denne kan blive mere fleksibel ud fra sagens karakter og parternes ønsker. Dette er i henhold til FAAF's holdning i god tråd med, at domstolene skal tjene som et serviceorgan overfor borgerne og servicerer disse.

Ad geografisk ændring:

I forbindelse med en ændring af retskredsene er det vigtigt, at retskredsene ikke bliver for geografisk omfangsrige, således at borgerne måtte føle at afstanden til domstolene kan blive for lang.

Det er FAAF's opfattelse, at det tillige er et vigtigt kriterium, at det sikres at borgerne har mulighed for at kunne få advokatbistand til at kunne håndtere en dialog med retterne og gennemføre en retssag.

J.nr.

Ref. -/GSH

23.01.2006

Danmarks Jurist- og
Økonomforbund
Gothersgade 133
Postboks 2126
1015 København K

Telefon 33 95 97 00
Telefax 33 95 99 99

djoef@djoef.dk
www.djoef.dk

Ved en ændring af retskredsene frygter FAAF, at dette medfører, at advokatkontorerne i byer, som tidligere havde et tingsted, vil lukke og siden hen flytte til en by med et af de "nye" tingsteder.

Endvidere frygter FAAF, at en gennemførelse af lovforslaget vil have den følge, at det på længere sigt ikke er attraktivt at blive ansat advokat eller advokatfuldmægtig i provinsen, således at nye stillinger alene vil blive søgt i byer med et tingsted efter reformens gennemførelse.

Det er nødvendigt af hensyn til retssikkerheden i samfundet, at det sikres at advokaterne fortsat er tilstede i byer, som tidligere havde et tingsted. Alene på denne måde vil borgerne føle, at de har nemt ved at komme til domstolene, da advokaterne trods alt er dem, som skal bistå borgerne med at føre sager for domstolene.

Det fremgår af lovforslaget at gennemførelsen ikke vil have økonomisk konsekvens for erhvervslivet og borgerne. Hertil må det bemærkes, at gennemførelsen vil få betydning for advokatfirmaer, som har indrettet deres virksomhed på, at det har været placeret tæt på et tingsted.

Gennemførelsen vil også få betydning for den geografiske spredning af nyansættelser, da det må forventes, at det bliver svære at rekruttere nye medarbejdere til et advokatfirma, som ikke er beliggende i nærheden af et tingsted.

FAAF er af den holdning, at lovforslaget mangler at tage højde og afveje nævnte mulighed.

En løsning herpå kunne være, at det ved lov fastslås, hvornår retten vil blive sat i de forskellige byer. Hermed menes ikke, at der skal oprettes et fast bidingsted, men alene, at det er kendeligt for omverdenen, at retten kommer til de pågældende byer med et givent interval.

Et andet vigtigt aspekt, som FAAF er af den opfattelse skal reguleres er taksterne som anvendes ved omkostningsfastsættelse. Det er et nødvendighed, at der tilkendes højere omkostninger ved gennemførelsen af en retssag, idet dette skal kompensere for den øgede transporttid og følgerlig spildtid.

Ad ændring af instansordningen:

FAAF er generelt positivt overfor de foreslåede ændringer af instansordningen, herunder at samtlige sager vil skulle starte som byretssager, medmindre disse er principielle.

For så vidt angår Handelsretten er det FAAF's opfattelse, at det er uklart, hvilke sager, som omfattes af *internationale sager, hvor fagkundskab til internationale erhvervsforhold har væsentlig betydning*. Det er FAAF's opfattelse, at disse sager på lige fod med andre sager kan behandles ved de ordinære byretter, som kan tiltrædes af sagkyndige.

Af hensyn til muligheden for indbringelse af Handelsrettens afgørelser ved appel til Højesteret bør det alene være principielle internationale sager, som behandles af Handelsretten.

FAAF er enig i, at sager om immaterielle forhold bør behandles af Handelsretten, som foreslåede i lovforslagets § 225, stk 2.

Ændringen i instansordningen medfører også en personalemæssig ændring.

Af hensyn til sikring af retssikkerheden må det som minimum fordres, at afgørelsen af en civil sag som udgangspunkt foretages af en dommer.

Derfor er FAAF's opfattelse, at der bør udnævnes flere dommere til varetagelse af de opgaver der vil være forbundet med domstolene. Det må som udgangspunkt forventes, at en sag skal afgøres af en dommer og ikke en retsassessor eller dommerfuldmægtig.

Det bør løbende vurderes om der er tilstrækkelige med dommere til at løfte opgaverne og såfremt dette ikke er tilfældet må der udnævnes nogle flere.

Ad opnåelse af møderet:

Det skal særligt fremhæves, at en ændring af instansordningen betyder, at der skal tages stilling til spørgsmål om møderet for de overordnede retter.

Lovforslaget bemærkninger om, at der afventes en betænkning fra det af Justitsministeriet nedsatte udvalg om advokater er *ikke* tilstrækkelig på dette punkt, men FAAF har noteret, at Justitsministeriet vil tage stilling til efter den afgivne betænkning.

Det er FAAF klare opfattelse, at der tages stilling til, hvorvidt man skal bestå en prøve for at opnå møderet for Landsretten og Handelsretten.

En ændring af instansordningen uden, at der tillige tages stilling til en eventuel ændring af, hvorvidt man skal opnå møderet for de overordnede retter, er kun halvt gennemført arbejde.

Det må derfor anses for påkrævet, at stillingtagen foreligger forinden implementering af lovforslaget.

Ad brug af sagkyndige:

FAAF er positiv overfor muligheden for at gøre brug af sagkyndige i processen, men det er FAAF's opfattelse at honoraret til disse ikke er tilstrækkeligt.

Såfremt domstolene skal have mulighed for at anvende kvalificerede og kompetente sagkyndige bør honoraret til disse være højere.

Ad fuldbyrdelse og omkostninger:

Det er FAAF's opfattelse, at det er en nødvendighed, at der eksisterer en mulighed for fuldbyrdelse og gennemtvungelse af de afgørelser, som domstolene træffer.

Denne del behandler lovforslaget ikke, da det umiddelbart falder udenfor lovforslaget formål.

En ændring af instansordningen betyder ikke, at det bliver nødvendigt at revidere bestemmelserne om fuldbyrdelse og gennemførelsen af fogedforretninger, idet disse opgaver blot skal løses af byretterne på sædvanlig vis.

FAAF vil dog påpege, at en effektiv fuldbyrdelse af en given afgørelse nødvendiggør, at en domhaver også har mulighed for at få godtgjort omkostningerne ved fuldbyrdelse.

En ændring af retskredsene medfører de facto yderligere omkostninger for en domhaver til transport og anvendt tid. De nugældende mødesalærer, som er takstmæssigt fastsatte, giver ikke tilstrækkelig dækning hertil.

Det er derfor FAAF's opfattelse, at der skal ske en revision af omkostningsfastsættelsen ved gennemførelsen af fogedforretninger, herunder ved gennemførelsen af udkørende fogedforretninger.

Med venlig hilsen

Morten Schwartz Nielsen

Næstformand

Foreningen af Advokater og Advokatfuldmægtige i DJØF

AKT.NR. 27

DANSK RETSPOLITISK FORENING

Justitsministeriet
Procesretskontoret
Att. Jens Røn
Slotsholmsgade 10
1216 København K

Jmt. modt.
23 JAN. 2006

den 23. januar 2006

Vedr.: udkast til forslag til lov om ændring af retsplejeloven og forskellige andre love (udkast til lovforslag om en politi- og domstolsreform). Deres sagsnr. 2005-740-0109.

Hoslagt indleveres Dansk Retsspolitisk Forenings høringsudtalelse.

Det bemærkes, at svaret allerede er sendt til Dem per e-mail d.d. til adressen jm@jm.dk.

Med venlig hilsen

Kirsten Christensen
Sekretær
Kirsten@retspolitik.dk

Sekretariat c/o Advokat Bjørn Elmquist, H.C.Andersens Boulevard 11, 1., 1553 Kbh.V.
Tlf. 33 14 14 33, FAX 33 14 14 32, www.retspolitik.dk

Justitsministeriet, Lovafdelingen 2005 Nr. 740 - 0109

D A N S K R E T S P O L I T I S K F O R E N I N G

den 23. januar 2006.

HØRINGSUDTALELSE

fra

Dansk Retspolitisk Forening

Vedr.

udkast til lovforslag om en politi- og domstolsreform (udkast til forslag til lov om ændring af retsplejeloven og forskellige andre love 2005-740-0109)

I anledning af Justitsministeriets høringskrivelse af 16. december 2005 vedrørende udkast til lovudkast om en politi- og domstolsreform skal Dansk Retspolitisk Forening (DRF) udtale:

I	Generelle synspunkter	s. 1
II	Særligt vedrørende politi(kreds)reform	s. 2
III	Bemærkninger vedrørende nævningsystemet	s. 5
IV	Bemærkninger vedr. domstolsreformforslagene i øvrigt	s.11

I. **Generelle synspunkter:**

DRF finder intentionerne om en modernisering og rationalisering af politiets og domstolenes organisation påkrævede og støtteværdige. Dels er en modernisering generelt tiltrængt, dels indebærer reformerne i kommunernes og amternes – fremover regionernes - struktur en række reorganiseringer, der også bør få indflydelse på politiets og domstolenes organisation.

DRF har gennemgået udkastets forskellige dele og har koncentreret sig om nogle områder, der i særlig grad ligger foreningen på sinde. Det drejer sig især om politi-reformen og reformen af nævningsystemet, men også enkelte andre sider af domstolsreformen.

Generelt er også DRF tilhænger af en reduktion i antallet af politikredse og retskredse med henblik på effektivisering og rationalisering. Dog finder man, at den foreslåede reduktion i visse henseender er så drastisk, at den risikerer at påvirke forholdet mellem disse statsinstitutioner og lokalsamfundene for stærkt ved at fjerne den lokale tilknytning. Uanset at det udtales, at man

ikke ønsker en centralisering, men at forslagene netop indebærer muligheder for en større decentralisering, må forslagene anses at indebære en reel centralisering, der så søges afbødet på forskellig vis. Herom nærmere nedenfor.

II. Særligt vedrørende forslaget til politi(kreds)reform:

1.

DRF skal indledningsvis erklære sig enig i behovet for en modernisering af politiets struktur og arbejdsforhold. Foreningen kan således tiltræde den valgte direktoratsmodel samt lovudkastets bemærkninger om politiets uddannelse, modernisering af IT og andre tekniske og organisatoriske forhold, der skaber lettelse i det daglige politiarbejde samt sikrer en fortsat effektivitetsudvikling. Ligeledes kan foreningen tiltræde, at visse opgaver, som politiet i dag varetager såsom udstedelse af pas og kørekort overlades til kommunalbestyrelsen.

Foreningen finder imidlertid, at reduktionen af antallet af politikredse fra 54 til 12 udgør et overordentlig drastisk skridt i retning af en centralisering af politiets organisation og struktur. Dermed placeres de nye politidirektioner i en meget betydelig afstand fra politikredsens borgere. Den lokale politidirektør vil således kun i begrænset omfang have muligheder for at have føling med borgernes opfattelser og behov i relation til den politimæssige betjening af lokalsamfundet. Dette forekommer så meget desto mere betænkeligt i lyset af den manglende lovregulering af lokalpolitiets forhold, jf. bemærkningerne herom nedenfor.

Efter DRF's opfattelse vil det foreslåede nye kredsråd med deltagelse af politidirektør og borgmestre fra de nye storkommuner ikke kunne kompensere herfor. Ikke mindst fordi kommunalreformen i sig selv indebærer en øget afstand mellem borgerne og kommunalbestyrelsen. En mindre reduktion i antallet af politikredse evt. som foreslået af Politikommissionen bør overvejes i forbindelse med Folketingets behandling af det kommende lovforslag.

2. Lokalpolitiet.

Det forekommer uheldigt, at der ikke sker en nærmere regulering af lokalpolitiets forhold, herunder spørgsmålet om døgnåbne lokale politistationer, men at dette spørgsmål fuldstændigt overlades til politidirektionens beslutning. Foreningen finder, at døgnåbne politistationer navnlig i de større bysamfund er en afgørende tryghedsfaktor, der kan bidrage til at fastholde borgernes opfattelse af, at politiet også er deres politi. Den forventede og nødvendige større mobilitet i politiets patruljering forekommer ikke at kunne kompensere for dette forhold, idet patruljetjenestens bemanning ikke kan garantere hverken lokalkendskab eller lokal genkendelighed ved gennemførelse af politiforretninger.

Lovforslagets bemærkninger om mindre responstid har som forudsætning, at der permanent befinder sig et stort antal patruljevogne på vejene. Disse patruljevogne vil udover almindelige politiopgaver desuden skulle fungere som arrestanttransport over lange afstande. Et forhold der markant understreges af de senere års nedlæggelse af lokale arresthuse samt af retskredsreformens centralisering af retternes hovedtingsteder.

I denne forbindelse skal det tillige bemærkes, at spørgsmålet om detentionsanbringelse ikke synes grundigt belyst. Det må forudses, at de lokale detentioner i tilknytning til de hidtidige politistationer nedlægges og detentionsanbringelse således vil kræve lang transporttid.

Det i anden sammenhæng ofte rejste spørgsmål om at lade detentionerne overgå til hospitalerne ses i øvrigt ikke inddraget som en ellers relevant løsningsmodel på også nærværende transportproblem.

Foreningen finder endelig anledning til at bemærke, at lovudkastets bemærkninger om den lokale politibetjening sprogligt er holdt i meget uforpligtende vendinger, der bidrager til at skabe en ganske betydelig usikkerhed om politiets fremtidige lokale virksomhed.

3. Forholdet til den overordnede anklagemyndighed.

DRF er enig i det synspunkt, at politiet med den forestående reform i meget væsentlig grad vil blive styrket også i forhold til anklagemyndigheden. Det forekommer på baggrund af visionsudvalgets konklusioner uforståeligt, at der ikke samtidig sker en styrkelse af den overordnede anklagemyndighed. Foreningen er således enig med visionsudvalgets flertal, når det anføres, at:

"De samme principielle hensyn, som ligger bag udvalgets forslag til en ny ledelsesstruktur i politiet, gør sig efter flertallets opfattelse med samme vægt gældende i forhold til anklagemyndigheden. Flertallet lægger derfor afgørende vægt på, at anklagemyndigheden som led i den foreslåede styrkelse af ledelsen af politiet sikres de samme grundlæggende beføjelser i forhold til personaleadministration og økonomiforvaltning mv. Flertallet anfører, at den særlige danske model med en samlet ledelse af politi og anklagemyndighed på lokalt niveau principielt set indebærer betænkeligheder i forhold til retssikkerheden.

Problemstillingerne både i forhold til retssikkerhed og til klare ledelses- og kompetenceforhold, vil blive forstærket med den foreslåede politireform, der indebærer en betydelig styrkelse af politiet. På den baggrund er det flertallets opfattelse, at der må ske en tilsvarende styrkelse af anklagemyndigheden, og at det vil rejse væsentlige retssikkerhedsmæssige betænkeligheder i forhold til anklagemyndighedens uafhængighed og gennemslagskraft, hvis den nuværende ordning fastholdes uændret.."

Foreningen er enig med visionsudvalget i disse bemærkninger og kan tilslutte sig det mindretal i udvalget, der finder, at gode grunde kunne tale for at adskille politiet og anklagemyndigheden som f.eks. i Sverige. Dette mindretals synspunkt, at flertallets konklusioner snarere synes at pege en adskillelse af de to myndigheder mere end at bibeholde den nuværende grundstruktur, finder foreningen er en dækkende beskrivelse af visionsudvalgets konklusioner.

Også de af foreningen og fra mange andre sider ofte påpegede svagheder ved den gældende ordning for klager over politiet kunne med fordel inddrages i disse overvejelser, så meget mere som den her foreslåede forøgede centralisering af politiet med tilhørende større afstand fra borgeren og lokalsamfundet til politiet må forudses alt andet lige at føre til stigning i antallet af klagesager.

Det må således anses for en væsentlig mangel, at lovudkastet ikke langt mere grundlæggende har inddraget en revision af anklagemyndighedens forhold. Der er efter foreningens opfattelse ingen begrundelse, ej heller tidsmæssig, for at dette ikke er sket.

4. Andre forhold.

DRF anser det for uheldigt, at bestemmelserne om videregivelse af fortrolige oplysninger, jf. lovudkastets § 114, ikke er overført til forvaltningsloven. Det forekommer systematisk uhensigtsmæssigt, at reglerne om videregivelse af fortrolige oplysninger ikke er samlet på ét sted navnlig i betragtning af, at politiet i forvejen i en række tilfælde er bundet af forvaltningslovens bestemmelser.

III. Bemærkninger vedrørende nævningesystemet:

Dansk Retspolitisk Forening har kommentarer til følgende dele af lovforslaget vedr. ændringer af nævningesystemet og forslaget vedr. ankemulighed i mindre straffesager:

1. Ankemuligheder, herunder af skyldspørgsmålet (s. 5)
2. Nævningesager i byretten (s. 6)
3. Fælles votering mellem dommere og nævninge om skyldsspørgsmålet (s. 6)
4. Ændret sammensætning af nævningeting (s. 9)
5. Grov narkotikakriminalitet undtages fra nævningebehandling (s. 10)
6. Beløbsmæssige grænser for anke hæves (s. 11)

1. Ankemuligheder, herunder vedr. skyldspørgsmålet

Det er glædeligt, at Danmark langt om længe sikrer, at de mennesker, der bliver idømt de strengeste straffe, får en mulighed for at anke skyld-

spørgsmålet. Det er et fundamentalt princip, som Danmark har valgt at tage forbehold overfor siden 1984 i forhold til sine internationale aftaler, jf. artikel 14, stk. 5, i FN's konvention om borgerlige og politiske rettigheder og artikel 2 i 7. tillægsprotokol af 22. november 1984 til Den Europæiske Menneskerettighedskonvention, hvorefter enhver domfældt har ret til at få sin sag prøvet af en højere domstol. Men Danmark kan ikke ophæve forbeholdet med disse ændringer alene, som det står anført i lovbemærkningerne, da man i andre sager, stadig ikke vil sikre en dømt mulighed for at få prøvet sin sag i anden instans. Dette finder Dansk Retspolitisk Forening betænkeligt, og mener, at det er oplagt i forbindelse med denne domstolsreform, at indføre to-instansprincippet fuldt ud i overensstemmelse med konventionerne.

2. Nævningesager i byretten

DRF ser ingen betænkeligheder ved at lade byretten være første instans for nævningesager. Den oprindelige grund til, at Retsplejerådet i 1994 blev sat til at se på nævningesagernes behandling, var, at Højesteret ville aflastes og selv pegede på fjernelse af nævningesagerne fra deres sagsbehandling som en oplagt mulighed for tidsbesparelse. Den foreslåede to-instansprøvelse, hvor kun ganske få, principielle sager vil finde vej helt til Højesteret som tredje instans, tilgodeser altså det oprindelige formål med Retsplejerådets betænkning, nemlig at aflaste Højesteret.

3. Fælles votering mellem dommere og nævninge om skyldsspørgsmålet

I dag har nævningene muligheden for at frikende den tiltalte uden at skulle diskutere det med de juridiske dommere. Denne mulighed foreslås fjernet til fordel for fælles votering af tre grunde: 1) der vil herefter blive udfærdiget en skriftlig begrundelse for resultatet til brug for domsreferatet, b) man undgår derved den komplicerede spørgsmålsform og c) den juridiske vejledning/retsbelæring af nævningene kan herefter undlades.

DRF finder den foreslåede ordning kritisabel af følgende grunde:

De fleste almindelige borgere har en særlig stor autoritetstro over for juridiske dommere og vil derfor typisk først og fremmest lytte til disse og lade

sig overtale af deres ræsonnementer. Desuden er der en risiko for, at nævningene vil undgå en konfrontation med en dommer og derfor undlade at fortælle om deres modstridende opfattelser for ikke at fremstå som uvidende eller uegnede som nævninge.

Nævninges opgave er blandt andet at kontrollere den professionelle del af dømmende magt, som en korrigerende faktor. De skal sikre, at statens dommere ikke er korrumpere eller dækker over egne kollegaer eller over andre statsansatte, når de dømmer. Nævningene må derfor ikke blot følge de juridiske dommers vurdering. De skal på baggrund af deres sunde fornuft uafhængigt af dommerne stå inde for, at den tiltalte har fået en retfærdig rettergang, hvor beviserne er stærke nok til at dømme ham. Derfor er det vigtigt, at de kan ræsonnere og votere uden indflydelse fra de juridiske dommere. Nævningenes selvstændige votering giver dem også en bedre mulighed for at tage hensyn, der ligger uden for systemets selvforståelse af sin legitimitet.

Nævningenes rolle skal også ses i et retsfilosofisk lys, hvorved statens suverænitet og legitimitet bør erindres. Folket antages at have set det fornuftige i at give staten monopol på magtanvendelse for at sikre fred, orden og tillid i samfundet, men det må ske under forudsætning af, at magtanvendelsen er legitim. Når staten udfolder sin magt og idømmer den strengeste straf, er det således vigtigt at have accept fra repræsentanter for folket. De skal afspejle befolkningens sammensætning og repræsentere noget andet end den uddannede og erfarne og måske forudindtagede dommer, der er en del af retssystemet og dermed af staten.

Dette udgangspunkt opretholdes bedst ved at lade nævninge have den særlige mulighed at frikende uden at først at drøfte deres afgørelse med de juridiske dommere. Desuden er vidners troværdighed typisk afgørende for en fældende dom, og det er nævninges opgave at være med til at sikre en indgående og uvildig vurdering af vidnernes troværdighed.

Det er vigtigt for den tiltalte og for offentligheden at forstå denne betydning af nævningene, og det er derfor kritisabelt og paradoksalt, at de to grupper, der skal tjene som uafhængige parter, ifølge lovforslaget skal nå frem til en afgørelse under fælles votering.

For så vidt angår hensynet til at få begrundet afgørelsen af skyldsspørgsmålet, kan man opnå en sådan uden fælles votering. De juridiske dommere kan først begrunde, hvorfor de når frem til deres afgørelse og efterfølgende bistå nævningene med at nedskrive en juridisk tilpasset begrundelse i overensstemmelse med nævningenes beslutning, inklusive eventuelle mindretal. Det vil tillige sikre både den dømte og omverdenen indsigt i, om resultatet hviler på de juridiske dommeres eller på nævningenes vurdering, og/eller om begrundelserne for de to grupper er forskellige. Sådanne forskelle kan også være af betydning for den tiltalte og anklagemyndigheden i forbindelse med overvejelserne om en eventuel anke, men de bliver desværre stærkt utydeliggjort ved en fælles begrundelse.

For så vidt angår spørgsmålsordningen i nævningesager, sikrer den nuværende form en vis stringens og gennemsigtighed i den afsluttende proces, hvilket kommer offentligheden til gode og netop tilgodeser nævningenes behov for at kunne dømme ud fra deres sunde fornuft. Spørgsmålsformen stiller krav til sagsfremstillingen, og det er godt for offentlighedens forståelse af sagen. Hvis tiltalen ikke kan formuleres med et simpelt spørgsmål, som kan besvares med et ja eller et nej, og som alle kan forholde sig til, rejser det tvivl om, hvad den tiltalte er dømt for, og om han har fået en fair rettergang.

Den juridiske vejledning skal på den ene eller anden måde gives til nævningene. Modsat lovforslaget, der vil lade dette blive en del af den fælles votering, foreslår DRF, at retsbelæringen tværtimod fastholdes og optages digitalt samt gøres offentlig tilgængelig, så man sikrer sig mod utilbørlig påvirkning fra dommene på nævningenes drøftelser af skyldsspørgsmålet. En løbende vejledning under den fælles votering indebærer en betyde-

lig risiko for en form for og grad af påvirkning, der ikke harmonerer med principperne bag nævningeordningen.

Justitsministeriet tilføjer i øvrigt i bemærkningerne kort, at den fælles votering om skyldsspørgsmålet kendes fra domsmandssager, hvor denne ordning må anses for at have fungeret uden nævneværdige problemer i snart 70 år. Denne påstand stiller DRF sig skeptisk overfor. Dels har DRF selv arrangeret debatter om lægdommeres forhold til dommere i domsmandssager, der viser et mere nuanceret billede, dels har der i den offentlige debat de seneste år været eksempler på, at den fælles votering ikke er uden problemer i forhold til det ovenfor anførte.

Endelig skal erindres, at manglende klager fra domsmænd ikke er en garanti for, at ordningen fungerer uden problemer. Dels kan fremhæves de samme principielle betænkeligheder, som vi påpeger ved en fælles votering for nævninge. Dels findes der ingen undersøgelser i perioden, som viser noget om, hvorvidt en fælles votering fører til flere enige afgørelser, end hvis dommer og domsmænd voterede hver for sig. Det kunne være interessant at iværksætte sådanne forsøg i domsmandssager.

For selvom forløbet under en fælles votering foregår på en måde, som domsmanden ikke ser nogen anledning til at klage over efterfølgende, er der en risiko for, at dommeren ubevidst præger domsmændene i en uhenigtsmæssig grad og på den måde reelt camouflerer den folkelige vurdering.

4. Ændret sammensætning af nævningeting

DRF har bemærket, at tre professorer, alle i straffeprocessen, (Eva Smith, Henrik Zahle og Hans Gammeltoft-Hansen) samt en tidligere højesteretsdommer og den nuværende ombudsmand, peger på det grundlovsstridige i at afskaffe nævninges egen votering, da det netop er her, at nævningesager adskiller sig fra domsmandsordningen og således opfylder Grundlovens krav om både at have nævninge og domsmænd i retssystemet.

Justitsministeriet og flertallet i Retsplejerådet mener imidlertid, at den afgørende forskel ligger i stemmefordelingen. Så længe et flertal af nævningene selv kan frikende den tiltalte, er der ifølge forslagsstillerne tale om noget andet end domsmandssager.

Dette argument stiller DRF sig skeptisk overfor, da man således kunne argumentere for at indføre et nævningeting med en dommer og to nævninge (præcis som i domsmandssager), blot med den forskel, at når det er en nævningesag, skal begge nævninge være enige om tiltaltes skyld for at fældende dom kan afsiges. En så beskeden forskel på en domsmandssag og nævningesag kan næppe have været hensigten med grundlovsbestemmelsen. Tværtimod bør det være hensigten med nævningesager at sikre en særlig kvalificeret prøvelse.

Som alternativ til det i lovudkastet foreslåede kunne det overvejes at indføre den foreslåede ændring af nævningesager udelukkende i første instans i byretten, altså med fælles votering. Til gengæld skal prøvelsen af anken i anden instans kvalificeres yderligere i (sikker) overensstemmelse med Grundloven og på baggrund af ovenstående betragtninger ved at opretholde den adskilte votering mellem juridiske dommer og nævninge som det foregår i dag, men med begrundede domme.

5. Grov narkotikakriminalitet undtages fra nævningebehandling

Justitsministeriet begrundet behovet for undtagelse af grove narkotikasager med, at bevisførelsen kan være meget omfattende og langvarig og lægge beslag på mange ressourcer i retsvæsenet samt udgøre en væsentlig tidsmæssig belastning for de borgere, der udtages til at medvirke som nævninge.

DRF stiller sig kritisk overfor disse argumenter for at undtage narkotikakriminalitet. Netop fordi sagerne ofte er omfattende og lægger beslag på mange ressourcer i retsvæsenet, er der desto større grund til at foretage en særlig kvalificeret prøvelse og sikring af, at ingen uskyldige bliver dømt. Ikke sjældent er det netop i de omfattende narkotikasager, at der tiltales

mange, herunder personer med perifer tilknytning til sagen. Desuden har sagerne typisk en stor offentlig interesse.

I øvrigt indebærer undtagelsen fra nævningeting, at man i stedet vil lade narkotikasagerne afgøres i en domsmandsret. Det virker ulogisk i forhold til argumentationen for at undtage dem fra nævningsager. Sagen bliver vel næppe mindre kompliceret eller omfattende for en domsmand end for en nævning? Den eneste reelle begrundelse, der står tilbage for at lade narkotikasager behandle ved en domsmandsret frem for som en nævningsag, er at spare penge. DRF stiller sig kritisk heroverfor, da besparelsen vil ske netop på bekostningen af retssikkerheden i de sager, hvor de strengeste straffe ofte anvendes.

6. Beløbsmæssig grænse for anke foreslås hævet

Det foreslås at ændre den beløbsmæssige grænse for anke, jf. retsplejelovens § 962, stk. 2, hvorefter domfældte kun kan anke, hvis pågældende er idømt mere end 20 dagbøder eller en bøde på 3.000 kr. eller konfiskation af genstande af tilsvarende værdi eller andre offentligretlige følger.

DRF finder det ejendommeligt, sådan som forslaget er formuleret, at det herefter ikke vil kunne lade sig gøre at anke en bøde på under 5.000 kr., men godt en dom på 21 dagbøder á 1 kr.

Formuleringen er uændret fra den eksisterende regel, men DRF foreslår, at man benytter anledningen til også at fastsætte en beløbsmæssig nedre grænse for at kunne anke dagbøder.

IV. Bemærkninger vedr. domstolsreformforslagene i øvrigt:

1. Reducering af retskredse

DRF finder, at forslaget om at reducere antallet af retskredse til 22 indebærer en for kraftig centralisering i visse områder. At der f.eks. kun foreslås en retskreds for Fyn – beliggende i Odense – forekommer uacceptabelt. Selvom der foreslås mulighed for at afholde retsmøder, især med hovedforhandling, uden for hovedtingstedet, forekommer forslaget at påføre både parter, vidner og advokater unødigt rejsevirkosomhed.

DRF bemærker, at de foreslåede muligheder for at bøde herpå ved at indføre sagsforberedelse gennem video-kommunikation og øget brug af IT næppe i fuldt tilstrækkeligt omfang kan imødekomme hensynet til borgerne. Man har da også bemærket presseomtale af en kraftig kritik heraf på en række borgermøde. Det forhold, at Justitsministeren på nogle af disse møder har affejet indvendingerne som udtryk for uacceptabel provinsialisme og lokalsamfundsegoisme tyder på en mangel på forståelse for hensynet til kontakten mellem domstolene og retskredsens indbyggere. DRF finder det vigtigt, at disse indvendinger tages alvorligt og at der i den videre behandling af forslaget tages en mere seriøs stilling til lokale hensyn.

2. Indkaldelse til forberedende retsmøder

DRF er enig med Advokatrådet i, at det bør være hovedreglen, at retten ikke indkalder til forberedende retsmøder, såfremt begge parter modsætter sig dette, samt at retten bør være opmærksom på ikke at administrere de strengere præklusionsregler for rigoristisk.

3. Anvendelse af elektroniske kommunikation

Som det fremgår af det anførte, finder DRF i øvrigt forslagene vedrørende øget anvendelse af elektronisk kommunikation (IT, video m.v.) positive, ligesom man finder det ønskeligt, at der snarest indføres mulighed for elektronisk referat af retsmøder med videooptagelse af væsentlige elementer. Herunder hører også, jfr. det ovenfor anførte, optagelse af retsbelæring af nævninge.

4. Kollegial behandling og sagkyndige dommere

DRF kan i øvrigt tilslutte sig Advokatrådets anbefaling af forslagene om kollegial behandling og sagkyndige dommere som led i en opkvalificering af byretterne. Man er også enig i ønsket om, at retsarbejdet i videre omfang udføres af fast ansatte dommere.

5. Småsagsprocessen

DRF er særdeles positiv over for forslagene vedrørende småsagsprocessen, således at omtvistede krav under 50.000 kr. behandles hurtigt, under betryggende former og uden at udløse omkostninger til retsafgifter og advokatbistand.

Med disse bemærkninger kan DRF således støtte de fremlagte forslag.

Med venlig hilsen,

Bjørn Elmquist
Formand

Jørgen Jepsen
Bestyrelsesmedlem

Jeff Jørgensen
Bestyrelsesmedlem

Thomas Elholm
Bestyrelsesmedlem

Leif Hermann
Foreningsmedlem

Amtsråds- foreningen

Justitsministeriet
Lovafdelingen
Slotsholmsgade 10
1216 København K

09-01-2006
Sag nr. 05/5278
Dokumentnr. 1524/06
Sagsbehandler
Birgitte Sørensen
Tel. 3529 8267
E-mail: bis@arf.dk

Lovforslag om politireform og domstolsreform

Justitsministeriet har med brev af 16-12-2005 (sagsnr. 2005-740-0109) bedt om en udtalelse om ovennævnte udkast til lovforslag.

Amtsrådsforeningen mener, at de fremtidige retskredse og politikredse ikke bør gennemskære de nye regionsgrænser. Det bør navnlig sikres, at regionerne får så få politikredse som muligt at samarbejde med på bl.a. beredskabsområdet. Der bør endvidere være én alarmcentral i hver af de fem regioner uanset politikredsinddelingen.

Amtsrådsforeningens bestyrelse behandler lovforslaget på sit møde den 26-01-2006, og der tages derfor forbehold for yderligere bemærkninger til lovforslaget fra Amtsrådsforeningen efter dette møde.

Med venlig hilsen

Kristian Ebbensgaard

Birgitte Sørensen

Dampfærgevej 22
Postboks 2593
2100 København Ø

E-post: arf@arf.dk
Tlf. 3529 8100
Fax 3529 8300

Justitsministeriet
Lovafdelingen
Slotsholmsgade 10
1216 København K.

Udkast til lovforslag om en politi- og domstolsreform

Ved skrivelse af 16. december 2005 (sagsnr.2005-740-0109) har Justitsministeriet anmodet om KL's eventuelle bemærkninger til udkast til lovforslag om en politi- og domstolsreform (udkast til forslag til lov om ændring af retsplejeloven og forskellige andre love), der lægger op til en samlet reform af politi- og retskredsstrukturen.

Som det er ministeriet bekendt, er der blandt KLs medlemskommuner divergerende opfattelser af, i hvilke kommuner de foreslåede 12 politikredse og 22 byretters hovedstationer og hovedtingsteder bør placeres. KL ønsker på denne baggrund ikke at tage stilling til disse dele af lovforslaget.

Som et generelt synspunkt skal man imidlertid fremhæve betydningen af, at langt de fleste af de nuværende tjenestesteder for politipersonale opretholdes, hvilket må anses for en væsentlig forudsætning for en udbygning og styrkelse af det lokalt prægede samarbejde mellem kommunerne og politiet. KL har da også forstået bemærkningerne til lovforslaget således, at dette vil blive tilstræbt.

KL kan endvidere støtte, at visse "borgernære" retsopgaver, herunder fogsager og skiftesager og efter omstændighederne mindre straffesager, efter omstændighederne skal kunne varetages uden for de kommende byretters hovedtingsteder, fx i lejede kommunale lokaler. KL har i øvrigt ikke bemærkninger til udkastets forslag af rent retsplejemæssig karakter, idet man anser sådanne spørgsmål som rent landspolitiske.

Politireformen forventes ifølge bemærkningerne til lovforslaget at ville sikre kommunerne en mere beslutningsdygtig samarbejdspartner i politiet, som vil medføre en styrkelse af samspillet mellem politiet og kommunerne bl.a. gennem kredsradene, der skal erstatte lokalnævnene. KL kan tiltræde det foreslåede regelsæt om kredsradenes sammensætning og opgaver.

Af bemærkningerne til lovforslaget fremgår også, at visse opgaver uden tilknytning til politiets kerneopgaver vil blive søgt overført fra politiet til an-

Den **23 JAN. 2006**

Jnr 01.12.00 P19
Sagsid 000154050

Ref CPT
cpt@kl.dk@kl.dk
Dir 3370 3150

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

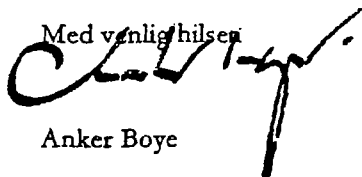
Tlf 3370 3370
Fax 3370 3371

www.kl.dk

1/2

dre myndigheder (primært kommunerne). Som nævnt i KL's svar i forbindelse med høring over Visionsudvalgets rapport, stiller KL sig positivt med henblik på at overveje forslag om at overføre en række nærmere angivne opgaver uden klar politimæssig relevans til kommunerne. Man skal derfor gentage KL's forslag om, at disse opgavers karakter og vilkår for overtagelsen drøftes nærmere i en arbejdsgruppe med deltagelse af de implicerede parter.

Med venlig hilsen

Anker Boye

Peter Gorm Hansen

Lisbeth Eilsø

Akt.nr. 81

Fra: KFFAFD_Kulturborgmesteren [kulturborgmesteren@kff.kk.dk]
Sendt: 27. januar 2006 16:47
Til: Justitsministeriet
Emne: Høringssvar - politi- og domstolsreform
Vedhæftede filer: KFU-beslutning - politireform.doc

Høring over udkast til lovforslag om en politi- og domstolsreform

Justitsministeriet har den 16. december 2005 anmodet Københavns Kommune om en udtalelse over udkast til lovforslag om en politi- og domstolsreform.

Lovforslaget har været behandlet af Kultur- og Fritidsudvalget den 19. januar 2006 og af Københavns Borgerrepræsentation den 26. januar 2006.

Københavns Kommune tager den foreslåede politi- og domstolsreform, herunder den foreslåede politi- og retskredsinddeling, til efterretning.

Københavns Kommune kan samtidig tilslutte sig oprettelse af kredsråd, der erstatter de nuværende lokalnævn, idet man samtidig ønsker at betone vigtigheden af, at det lokale samarbejde mellem politi og kommunale myndigheder fastholdes og videreudvikles.

Endelig skal man tilkendegive, at Københavns Kommune fortsat er interesseret i at overtage en række opgaver fra politiet, som tidligere konkretiseret i forbindelse med Københavns Kommunes høringssvar i forbindelse med Visionsudvalgets rapport om fremtidens politi.

Indstilling til Kultur- og Fritidsudvalget og Københavns Borgerrepræsentation, udskrift af beslutningsprotokollen for mødet i Kultur- og Fritidsudvalget den 19. januar 2006 vedlægges. Udskrift af beslutningsprotokollen for mødet i Københavns Borgerrepræsentation den 26. januar 2006 vil kunne ses på www.kk.dk i løbet af uge 5.

Med venlig hilsen
Martin Geertsen

KØBENHAVNS KOMMUNE
Kultur- og Fritidsforvaltningen

Københavns Rådhus
1599 København V

Telefon 33 66 23 20
Telefax 33 66 70 35
E-mail: kulturborgmesteren@kff.kk.dk

Justitsministeriet
Lovafdelingen **2005 NR. 740-0109**

30-01-2006

<<KFU-beslutning - politireform.doc>>

KØBENHAVNS KOMMUNE
Kultur- og Fritidsforvaltningen

Jmt. Mdt.
16 JAN. 2006

2005 NR. 11.

Justitsministeriet
Lovafdelingen
Slotsholmsgade 10
1216 København K.

13. januar 2006

Journalnr.
291120

/BR

Høring over udkast til lovforslag om en politi- og domstolsreform

Justitsministeriet har anmodet Københavns Kommune om en udtalelse over udkast til lovforslag om en politi- og domstolsreform senest den 23. januar 2006.

Udtalelsen kan først blive behandlet af Kultur- og Fritidsudvalget den 19. januar 2006 og efterfølgende af Københavns Borgerrepræsentation den 26. januar 2006.

Københavns Kommunes endelige høringssvar vil derfor først blive fremsendt til Justitsministeriet den 27. januar 2006.

Venlig hilsen

Birgitte Kasmussen
kontorchef

Øvrighedskontoret

Rådhuset
1599 København V

Telefon
33 66 33 66

Telefax
33 66 71 58

Direkte telefon
33 66 23 28

E-mail
ovrighed@kff.kk.dk
birgra@kff.kk.dk

Justitsministeriet
Lovafdelingen

2005 NR. 740-0109.

EAN nummer
5798009780522

www.kk.dk

BESLUTNINGSPROTOKOL

fra ordinært møde torsdag den 19. januar 2006

**18. Høringssvar over lovforslag til en politi- og domstolsreform
(KFU 28/2006)****INDSTILLING OG BESLUTNING**

Kultur- og Fritidsforvaltningen indstiller, at Kultur- og Fritidsudvalget anbefaler, at Borgerrepræsentationen godkender vedlagte udkast til svarbrev til Justitsministeriet.

Kommentar [k1]: CADOCUM
E~\Karinp\LOKALE~\Temp\Ag
endaWork\F0257396.doc

Kultur- og Fritidsudvalgets beslutning i mødet den 19. januar 2006
Indstillingen blev tiltrådt.

Kommentar [k2]: CADOCUM
E~\Karinp\LOKALE~\Temp\Ag
endaWork\F0257733.doc

Frank Hedegaard og Bjarne Fey tog forbehold.

RESUME

Justitsministeriet har fremsendt udkast til lovforslag om en politi- og domstolsreform til høring med anmodning om svar senest den 23. januar 2006. På grund af den korte høringsfrist er det aftalt med Økonomiforvaltningen, at Kultur- og Fritidsforvaltningen udarbejder indstilling til Kultur- og Fritidsudvalget og Borgerrepræsentationen om kommunens høringssvar, og at Økonomiforvaltningen udarbejder den del af besvarelsen, der vedrører domstolsreformen. Afsnittet om den fremtidige retskredsinddeling er derfor udarbejdet af Økonomiforvaltningen.

Lovforslaget indeholder forslag til en fremtidig politi- og retskredsinddeling - herunder en nedlæggelse af de nuværende lokalnævn og oprettelse af nye kredsråd for politikredse samt en deling af den nuværende Københavns Byret på to retskredse i forbindelse med en samlet løsning på retskredsinddelingen for Københavnsområdet, bestående af Københavns Byret, retten på Frederiksberg og retten i Tårnby. Det indstilles, at Borgerrepræsentationen tager den foreslåede politikreds- og retskredsinddeling til efterretning. Endvidere indstilles, at Borgerrepræsentationen tilslutter sig oprettelse af kredsråd og i den forbindelse betoner vigtigheden af, at det lokale samarbejde mellem politi og kommunale myndigheder fastholdes og videreudvikles. Endelig indstilles, at Borgerrepræsentationen tilkendegiver, at man fortsat er interesseret i at overtage de nævnte opgaver fra politiet.

Kommentar [k3]: CADOCUM
E~\Karinp\LOKALE~\Temp\Ag
endaWork\F0257397.doc

BESLUTNINGSPROTOKOL ... fortsat

fra ordinært møde torsdag den 19. januar 2006

SAGSBESKRIVELSE

Baggrund

Justitsministeriet har den 16. december 2005 fremsendt udkast til lovforslag om en politi- og domstolsreform til høring med anmodning om svar senest den 23. januar 2006.

Forvaltningen har den 13. januar 2006 meddelt Justitsministeriet, at Københavns Kommunes høringssvar vil blive fremsendt umiddelbart efter behandling i Borgerrepræsentationen den 26. januar 2006.

På grund af den korte høringsfrist er det aftalt med Økonomiforvaltningen, at Kultur- og Fritidsforvaltningen udarbejder indstilling til Kultur- og Fritidsudvalget og Borgerrepræsentationen om kommunens høringssvar, og at Økonomiforvaltningen udarbejder den del af besvarelsen, der vedrører domstolsreformen. Afsnittet "Den fremtidige retskredsinddeling" er derfor udarbejdet af Økonomiforvaltningen.

Københavns Borgerrepræsentation tilsluttede sig den 16. november 2000 Politikkommissionens udkast til en ny politikredsinddeling. Udkastet indebar blandt andet en reduktion i antallet af politikredse fra 54 til 24 og en sammenlægning af København, Frederiksberg og Tårnby politikredse.

Borgerrepræsentationen har efterfølgende den 15. november 2001 taget Domstolsstrukturkommissionens forslag til en ny retskredsinddeling til efterretning. Der var ved beslutningen lagt vægt på, at en eventuel fremtidig politikreds for Københavns Politi, omfattende København, Frederiksberg, Dragør og Tårnby kommune, ikke ville være uforenelig med en opdeling af københavnsområdet i to retskredse.

Borgerrepræsentationen har endelig den 25. august 2005 behandlet Visionsudvalgets rapport vedrørende fremtidens politi. Rapporten indeholdt en række forslag til områder, der med fordel kan overgå fra politiet til kommunerne, blandt andet næringsbreve, alkoholbevillinger, hittegods og udsat bohave, hvilket Borgerrepræsentationen tilsluttede sig.

Den fremtidige politikredsinddeling

Med lovforslaget sammenlægges de 54 politikredse til 12 politikredse - og ikke som foreslået af Politikkommissionen - til 24. Københavns Politi vil bestå af Københavns, Frederiksberg, Tårnby og Dragør kommuner. Bortset fra Bornholm, opnår de nye politikredse at have et befolkningsgrundlag på mindst ca. 400.000 og et samlet personaleantal på mindst 700-800 medarbejdere, der gør kredsen i stand til selv at løse store politiopgaver.

Politikredsens organisation: Der etableres en enstrengt politimyndighed, hvor opdelingen mellem ordens- og kriminalpoliti ophæves. Der bebudes samtidig et styrket lokalpoliti. Samtidig er udgangspunktet, at de eksisterende politistationer opretholdes, selv om kredsstrukturen ændres.

Kommentar [k4]: C:\DOCUM
E-1\karimp\LOKALE-1\Temp\Ag
endaWork\F0257399.doc

BESLUTNINGSPROTOKOL ... fortsat

fra ordinært møde torsdag den 19. januar 2006

Politiets beredskab (døgnvagtjeneste): Politiets beredskab vil blive moderniseret med henblik på at opnå en mere effektiv tilrettelæggelse, der kan sikre hurtig responstid overalt i landet. Patruljevogne og politipersonalet vil kunne anvendes over hele politikredsen og vil løbende kunne blive indsat dér, hvor der er behov for det.

Det indstilles, at Borgerrepræsentationen i høringssvaret tager den foreslåede politireform, herunder den foreslåede politikredsinddeling til efterretning.

Den fremtidige retskredsinddeling

Med lovforslaget sammenlægges de nuværende 82 byretskredse til 22 retskredse. Københavns Byret vil bestå af Dragør og Tårnby kommuner og den del af Københavns Kommune, der ikke er henlagt til Frederiksberg Kommune. Retten på Frederiksberg vil bestå af Frederiksberg Kommune samt Bispebjerg-Brønshøj Provsti, Valby-Vanløse Provsti og Sydhavn Sogn.

Forslaget om 22 retskredse er udformet således, at alle retskredse - bortset fra Bornholm - vil have et tilstrækkeligt befolkningsgrundlag til at kunne have mindst 6-8 udnævnte dommere, så de bliver fuldt "bæredygtige".

Begrundelsen for opdelingen af Københavns Byret er ifølge bemærkningerne til lovudkastet, at én retskreds for hele Københavnsområdet, bestående af Københavns Byret, retten på Frederiksberg og retten i Tårnby vil blive uhensigtsmæssig stor.

For borgerne i Københavns Kommune vil det ikke betyde længere afstand for de borgere, som er bosiddende i Bispebjerg-Brønshøj Provsti, Valby-Vanløse Provsti og Sydhavn Sogn, til retten på Frederiksberg end til Københavns Byret.

I forbindelse med høringen over domstolsstrukturbetænkningen lagde kommunen vægt på - ud fra det synspunkt, at kommunen har et tæt dagligt samarbejde med politiet - at den fremtidige politikreds er dækkende for hele kommunen, og at en delt byret ikke var til hinder herfor.

Da det helt overvejende er et landspolitisk spørgsmål, hvordan retsplejen skal foregå, og hvordan retsvæsenets ressourcer skal fordeles, var vurderingen ved Borgerrepræsentationens behandling af høringen over Domstolsstrukturkommissionens betænkning, at den interesse, som Københavns Kommune kan have vedrørende afgrænsningen af retskredsen for Københavns Byret, som hidtil har været kommunegrænsen, ikke kunne opvejes af, at en stort set enig kommission, bestående af repræsentanter for alle interessenter / sagkyndige parter, havde anbefalet en fremtidig byretsstruktur, der ud fra en samlet vurdering måtte indebære en opdeling af retskredsen for Københavns Byret.

På den baggrund blev kommissionens forslag om retskredsinddelingen - indeholdende en deling af Københavns Byret - taget til efterretning, idet Københavns Kommune dog lagde vægt på, at en eventuel fremtidig politikreds for Københavns Politi, omfattende de 4 ovennævnte kommuner, ikke ville være uforenelig med en opdeling af københavnsområdet i to retskredse.

BESLUTNINGSPROTOKOL ... fortsat

fra ordinært møde torsdag den 19. januar 2006

Udkastet til lovforslaget indeholder endvidere forslag om ændring af indretningen af retsplejen, herunder

Ny instansordning: Det foreslås, at alle civile sager som udgangspunkt skal anlægges ved byretten, der fungerer som "indgangsinstans", hvor sagerne sorteres og henvises til behandling dér, hvor det er mest hensigtsmæssigt i den konkrete sag. Landsretterne og Højesteret vil i højere grad kunne fungere som overordnede appelinstanser, der fastlægger praksis i sager af principiel eller anden vidtrækkende betydning.

Kollegial behandling i byretten og flere sagkyndige dommere i civile sager: Det foreslås, at en civil sag skal kunne behandles af tre juridiske dommere i byretten, når sagens karakter taler for det.

Styrkelse af domstolens funktion som centralt tvistløsningsorgan: Det foreslås at indføre mere fleksible sagsbehandlingsregler i civile sager og at indføre en særlig småsagsproces til behandling af tvister om krav på højst 50.000 kr. Dette betyder, at retten skal spille en mere aktiv rolle under forberedelsen af sagen, og at det bliver lettere, hurtigere og billigere for borgere at gennemføre retssager om mindre krav.

Nyordning af nævningsystemet: Det foreslås, at nævningsager fremover skal behandles med nævninger i byretten som første instans og på ny med nævninger ved anke til landsretten. Der bliver således som noget nyt mulighed for i disse sager at få foretaget en fuldstændig prøvelse af skyldspørgsmålet i to instanser.

Samlet varetagelse af tinglysningsopgaven: Tinglysningsopgaven, som i dag foregår ved byretterne skal fremover ske ved en landsdækkende specialdomstol, Tinglysningsretten.

Under henvisning til det, der er anført ovenfor, herunder at indretningen af retsplejen hovedsagelig er et landspolitisk spørgsmål, indstilles det, at Borgerrepræsentationen i høringsvaret tager den foreslåede domstolsreform, herunder forslaget til retskredsinddeling til efterretning.

Oprettelse af kredsråd

For hver politikreds oprettes et kredsråd vedrørende politiets virksomhed. Kredsrådet består af politidirektøren og borgmestrene i de kommuner, som politikredsen omfatter. Ved oprettelse af kredsråd nedlægges de nuværende lokalnævn.

De nuværende lokalnævn består af politimesteren (i København: politidirektøren), 2 medlemmer valgt af og blandt politikredsens politipersonale samt mindst 4 kommunale medlemmer. I København udgør de kommunale medlemmer formanden for Kultur- og Fritidsudvalget, der er født medlem, og 4 borgerrepræsentanter. Formand og næstformand vælges blandt de kommunale medlemmer.

Oprettelse af kredsråd sker som led i videreførelsen og styrkelsen af politiets kontakt og samarbejde med lokalsamfundet.

Politidirektøren er formand for kredsrådet, der selv vælger sin næstformand.

BESLUTNINGSPROTOKOL ... fortsat

fra ordinært møde torsdag den 19. januar 2006

Kredsrådet vil være det centrale kontaktforum for politidirektøren og borgmestrene for kommunerne i politikredsen. Politidirektøren skal blandt andet hvert år udarbejde en bred lokal samarbejdsplan, som drøftes i kredsrådet og offentliggøres.

Kredsrådet skal drøfte spørgsmål af almindelig karakter vedrørende politiets virksomhed og organisation samt spørgsmål om kriminalitetsudviklingen og samarbejdet mellem politiet og lokalsamfundet, herunder en lokal samarbejdsplan.

Kredsrådet skal virke for, at der gives befolkningen i politikredsen oplysning om politiets virksomhed.

Der sker en udvidelse af kredsrådenes arbejdsopgaver i forhold til de nuværende opgaver i lokalnævnene, idet det nu præciseres, at kredsrådet aktivt skal drøfte ovennævnte spørgsmål samt at der skal udarbejdes en egentlig samarbejdsplan.

Samtidig bliver det lovbestemt, at kredsrådet skal holde møde mindst 4 gange årligt.

Det indstilles, at Borgerrepræsentationen tilslutter sig oprettelse af kredsråd og betoner vigtigheden af, at det lokale samarbejde mellem politi og kommunale myndigheder fastholdes og videreudvikles.

Udflytning af opgaver fra politiet

Som nævnt ovenfor har Visionsudvalget i sin rapport om fremtidens politi anbefalet, at en række opgaver flyttes fra politiet til kommunerne, så ressourcerne primært bruges på politiets kerneopgaver som er at sikre tryghed, sikkerhed, fred og orden i samfundet.

Visionsudvalget har blandt andet peget på, at f.eks. næringsbreve, alkoholbevillinger, hittegods og udsat bohaver kan overgå fra politiet til kommunerne, hvilket Borgerrepræsentationen har tilsluttet sig.

Justitsministeriet har derfor indledt drøftelser med relevante myndigheder og organisationer om en eventuel omlægning af kompetencen på disse områder. Drøftelserne er endnu ikke afsluttet.

Det indstilles, at Borgerrepræsentationen tilkendegiver, at man fortsat er interesseret i, at overtage de pågældende opgaver fra politiet.

Den fremtidige struktur tager udgangspunkt i den kommunale struktur, der etableres den 1. januar 2007 som led i kommunalreformen.

Det indstilles, at Borgerrepræsentationen sender det som bilag 1 vedlagte udkast til svarbrev til Justitsministeriet.

BESLUTNINGSPROTOKOL ... fortsat
fra ordinært møde torsdag den 19. januar 2006

MILJØVURDERING

Sagstypen er ikke omfattet af Kultur- og Fritidsforvaltningens positivliste over sager, der skal miljøvurderes.

ØKONOMI

Lovforslaget har ikke økonomiske konsekvenser.

HØRING

Der er ikke foretaget høringer.

BILAG

Udkast til lovforslag om en politi- og domstolsreform vil være **fremlagt på mødet** og kan ses på Justitsministeriets hjemmeside www.jm.dk

1. Udkast til svarbrev til Justitsministeriet

Carsten Haurum

/Birgitte Rasmussen

BESLUTNINGSPROTOKOL ... fortsat
fra ordinært møde torsdag den 19. januar 2006

Kommentar [k5]: C:\DOCUM
E~1\karin\LOKALE-1\Temp\Ag
endaWork\F0256721.doc

BESLUTNINGSPROTOKOL ... fortsat
fra ordinært møde torsdag den 19. januar 2006

MØDET SLUTTEDE KLOKKEN 18.50

Martin Geertsen og Taner Yilmaz forlod mødet kl. 18.20 inden behandlingen af dagsordenens punkt 16.

MARTIN GEERTSEN

FRANK HEDEGAARD

MORTEN WESTERGAARD

SIKANDAR MALIK SIDDIQUE

SIMON STRANGE

JENS KJÆR CHRISTENSEN

BJARNE FEY

LESLIE ARENTOFT

KATRINA FEILBERG

KARIN STORGAARD

TANER YILMAZ

/CARSTEN HAURUM

Justitsministeriet
Slotsholmsgade 10
1216 København K

Jmt. modt.
27 JAN. 2006

Forslag til politi- og domstolsreform

Justitsministeriet har i brev af 16. december 2005 anmodet Frederiksberg Kommunalbestyrelse om en udtalelse til lovforslag om en politi- og domstolsreform.

Frederiksberg Kommunalbestyrelse har følgende udtalelse til lovforslaget:

Retskredsinddelingen

Ved lovforslagets forslag til ændring af retskredsinddelingen til 22 retskredse vil Retten på Frederiksberg komme til at bestå af Frederiksberg Kommune, Bispebjerg-Brønshøj Provsti, Valby-Vanløse Provsti og Sydhavn Sogn.

Da ændringen af retskredsinddelingen synes hensigtsmæssig og ikke vil forringe borgernes eller kommunens retsbetjening, har Frederiksberg Kommunalbestyrelse ingen bemærkninger til retskredsinddelingen - og domstolsreformen som sådan.

Politireformen

I forhold til lovforslagets bestemmelser om politireformen bemærkes, at Frederiksberg Politikreds har løst sine opgaver fuldt tilfredsstillende og på mange områder har opnået resultater, der ligger over landsgennemsnittet, både hvad angår bruger- og jobtilfredshed. Frederiksberg Kommune har gode erfaringer med et tæt og konstruktivt samarbejde med politiet.

Frederiksberg Kommunalbestyrelse ønsker derfor at sikre, at de gode resultater og det tætte samarbejde med politiet ikke forringes ved større og færre politikredse.

Det er en afgørende forudsætning for en forsæt god og dækkende politibetjening af kommunes borgere, at politiet også fremover har en lokal foran-

23. januar 2006
Sagnr.: 90255
Dok. nr.544 236

Frederiksberg Kommune
Rådhuset
2000 Frederiksberg
www.frederiksberg.dk

Telefon 38 21 20 42
Telefax 38 21 29 90
raadhuset@frederiksberg.dk

kring i kommunen, så de hidtidige gode resultater fra Frederiksberg Politikreds kan fastholdes.

Ved lovforslagets gennemførelse af politikredsinddelingen i sin nuværende form med 12 kredse ville Frederiksberg Politikreds blive nedlagt, idet Københavns Politi efter forslaget vil dække Dragør, Tårnby, København og Frederiksberg kommuner og dermed have et befolkningsgrundlag på omkring 640.000 indbyggere.

Frederiksberg Kommunalbestyrelse mener, at den foreslåede politikreds for Københavns Politi får en sådan størrelse at der, på trods af forsikringerne om lokalpoliti mv., er risiko for en fjernhed til borgerne og for uhensigtsmæssig centralisering, der vil give uoverskuelighed og et tilsvarende stort ressourceforbrug til at administrere kredsen.

Frederiksberg Kommunalbestyrelse skal derfor foreslå, at forslaget justeres så der opretholdes flere selvstændige politikredse - i princippet med et antal svarende til forslaget fra Politikkommissionen (ca. 25) - og således at Frederiksberg Politi opretholdes som en selvstændig kreds. Hvis der etableres så få politikredse, at Frederiksberg Politi ikke kan opretholdes som en selvstændig kreds, er det kommunalbestyrelsens opfattelse, at der ikke bør etableres færre politikredse end retskredse, og at grundlaget for politikredsinddelingen i så fald følger retskredsinddelingen, så Københavns Politi alene dækker Københavns byrets område, som det er beskrevet i forslaget. Begrundelsen herfor er - udover det hensigtsmæssige i, at der er sammenfald mellem de to inddelinger - at sikre at der også fremover vil være en politibetjening, der både er nær på borgerne og lokalsamfundet, og som er af en størrelse, der sikrer, at kredsen arbejder effektivt og overskueligt.

Uanset politireformens omfang er det nødvendigt, at lokalkendskabet bevares og udbygges, da det har stor indflydelse på den politimæssige indsats både præventivt og i forhold til de kriminalitetsformer, der retter sig mod borgerne. Et udbygget og kompetent lokalpoliti vil kunne styrke borgernes tillid til politiet.

Efter bemærkningerne skal SSP-samarbejdet i de nye store politikredse etableres og fortsætte og udbygges yderligere, og at det vil være naturligt generelt at overveje den fremtidige organisering af det kriminalpræventive arbejde. Dette gælder også for PSP-samarbejdet (politi-, social- og psykiatrisamarbejdet).

Frederiksberg Kommunalbestyrelse lægger også vægt på, at SSP- og PSP-samarbejdet kan fortsættes og yderligere udbygges, så dette vigtige samarbejde mellem politiet og kommunen styrkes og får de bedste vilkår.

Frederiksberg Kommunalbestyrelse skal bemærke, at det uanset kredsinddelingen under alle omstændigheder er helt afgørende, at Frederiksberg Politistation fortsat vil være døgnbemandet, og at stationen vil kunne varetage alle borgerrettede politiopgaver, og at stationen også har kompetence og bemanning til at varetage opgaverne.

Venlig hilsen

Mads Lebech
Borgmester

Kurt E. Christoffersen
Kommunaldirektør

D · A · F

Jmt. Mdt.

- 2 JAN. 2006

Alt.nr. 8

29. december 2005

J.nr. 56.465

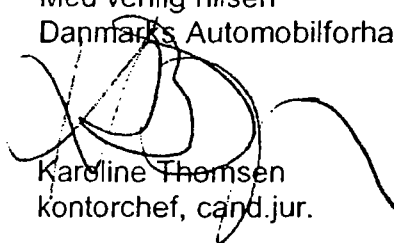
kht/-

Justitsministeriet
Lovafdelingen
Slotsholmsgade 10
1216 København K.

**VEDR.: HØRING OVER UDKAST TIL LOVFORSLAG OM EN POLITI- OG DOM-
STOLSREFORM.**

D·A·F har modtaget ovennævnte lovforslag til høring, jf. Deres j.nr.: 2005-740-0109.
Vi skal i den forbindelse oplyse, at D·A·F ikke har bemærkninger til lovforslaget.

Med venlig hilsen
Danmarks Automobilforhandler Forening

Karoline Thomsen
kontorchef, cand.jur.

Justitsministeriet
Lovafdelingen

2005 NR. 740-0109.

Jmt. Mdt.

23 JAN. 2006

Justitsministeriet
Lovafdelingen
Slotsholmsgade 10
1216 København K

Høring over udkast til lovforslag om en politi- og domstolsreform

Ved brev af den 16. december 2005 har DJØF fra Justitsministeriet modtaget udkast til lovforslag om en politi- og domstolsreform med henblik på afgivelse af en udtalelse.

DJØF skal indledningsvis tilkendegive en positiv holdning over for at overveje den mest hensigtsmæssige struktur inden for politi- og retsområdet. For så vidt angår lovforslagets konkrete forslag til en fremtidig politi- og domstolsstruktur, skal DJØF henvise til høringssvarene fra henholdsvis Politimesterforeningen, Politifuldmægtigforeningen, Dommerforeningen, Dommerfuldmægtigforeningen, Foreningen af Statsadvokater samt fra Foreningen af Advokater og Advokatfuldmægtige i DJØF.

Lovforslaget giver dog DJØF anledning til følgende bemærkninger vedrørende implementeringsprocessen samt de ressourcemæssige og ansættelsesretlige konsekvenser af de foreslåede ændringer.

Generelle bemærkninger*Klassificering af nye stillinger*

Begge reformer forudsætter oprettelse af en række nye stillinger, bl.a. stillingerne som politidirektør, vicepolitidirektør, chefpolitiinspektør, chefanklager og retspræsident. Herudover ændres stillingsindholdet i andre stillinger, f.eks. stillingen som byretsdommer.

DJØF skal opfordre til, at der, hurtigst muligt efter reformen er vedtaget, tages initiativ til at få forhandlet lønvilkårene på plads, så lønnen afspejler indhold og ansvar i de nye stillinger og således at disse forudsætninger kan indgå i ansøgernes overvejelser.

Ansættelses- og løngaranti m.v.

En naturlig forudsætning for medarbejdernes og ledernes nødvendige bidrag til omstillingsprocesserne er, at der tilvejebringes en tilstrækkelig grad af tryghed i ansættelsen, sådan at eventuelle personaletilpasninger gennemføres ved naturlig afgang eller frivillige aftaler.

Navnlig i relation til chefkredsen bør det være en naturlig overvejelse at minimere antallet af overskydende chefer ved at etablere en supplerende hjemmel, så der

J.nr. 24.01-0239

23.01.2006

Danmarks Jurist- og
Økonomforbund
Gothersgade 133
Postboks 2126
1015 København K

Telefon 33 95 97 00
Telefax 33 95 99 99

djoef@djoef.dk
www.djoef.dk

kan etableres attraktive frivillige tilbud til f.eks. politimestre, der måtte ønske at fratræde.

DJØF finder det endvidere naturligt, at de løngarantier, der er aftalt for overenskomstansat personale i forbindelse med kommunalreformen, ligeledes kommer til at gælde for overenskomstsatte i forbindelse med politi- og domstolsreformen.

Implementeringsudgifter/effektiviseringspotentiale

I lovforslaget skønnes både over udgifter til implementering, effektiviseringspotentiale samt varige merudgifter ved den foreslåede reform. DJØF har ikke et bedre grundlag for at skønne over udgifterne eller effektiviseringspotentialet, men skal blot pege på, at de ambitiøse mål, der er sat for politi- og domstolsreformen, vanskeligt nås, hvis der sideløbende med implementeringen er behov for spare-runder. Resultatet af reformen bør være udvikling af rets- og politisektoren frem for besparelser.

Inddragelse af den enkeltes ønsker

DJØF finder det positivt, at det tilkendegives, at der i videst muligt omfang vil blive taget hensyn til den enkelte medarbejders ønsker, kompetencer, bopæl og transportmuligheder m.v. Det er DJØFs forventning, at dette vil bidrage til at give det bedst mulige afsæt for implementeringen af en reform.

DJØF foreslår, at man overvejer, hvordan man bedst muligt finder en metode til afdækning af den enkelte medarbejders og chefs personlige ønsker og forventninger til en fremtidig stilling samt faglige og personlige kompetencer inden en politi- og domstolsreform træder i kraft.

Det vil være naturligt at anvende udviklingssamtaler som et redskab til at afklare den enkeltes ønsker. Det er DJØFs erfaring, at der herudover er et behov for opfølgning i forhold til den enkelte, når beslutning om fremtidig placering er truffet.

Besæt chefstillinger i en åben proces

På et meget tidligt tidspunkt vil der opstå spekulationer om, hvem der skal have hvilket job i den nye struktur.

For ikke at give næring til disse spekulationer finder DJØF, det er vigtigt, at der hurtigt træffes beslutning om, at besættelse af de nye chefstillinger skal ske i en åben proces, hvor alle får mulighed for at tilkendegive interesse for de stillinger, de har interesse for og er kvalificerede til.

Opret midlertidige overgangssamarbejdsudvalg

Politi- og retsreformen vil betyde sammenlægning af en mængde arbejdspladser, kulturer m.v. For at lette overgangen fra den ene struktur til den anden skal DJØF anbefale, at der, så snart de nye politidirektører og retspræsidenter er udnævnt, etableres midlertidige overgangssamarbejdsudvalg for hver af de nye rets- og politikredse med repræsentanter fra de berørte arbejdspladser og personalegrupper.

Tillæg den enkeltes ønsker stor vægt

Den forestående reform giver anledning til at bemærke, at i de tilfælde, hvor den ændrede struktur indebærer, at det juridiske personale flyttes fra det aktuelle tjene-

stested til et andet, påhviler der – udover de ansættelsesretlige forpligtelser – ansættelsesmyndigheden tungtvejende personalemæssige forpligtelser i forbindelse med den geografiske placering, bl.a. af hensyn til de ansattes familiemæssige forhold m.v. Den enkeltes ønsker må tillægges stor vægt, også i de tilfælde, hvor den enkeltes ønsker går på tværs af de nye rets- og politikredse.

Det vil endvidere være naturligt at indtænke muligheden for hjemmearbejde ved etableringen af de nye arbejdspladser, bl.a. for at afbøde virkningen af de geografiske flytninger.

Særligt om politireformen

Etablering af HR-forum

I DJØFs hørings svar til visionsudvalgets rapport om Fremtidens Politi problematiserede vi opsplitningen af ansvaret for ansættelse, forfremmelse og uddannelse af jurister mellem Rigsadvokaten og Rigspolitichefen. Det er derfor positivt, at det af lovforslaget fremgår, at ansvaret for den faglige grund- og efteruddannelse af politiets og anklagemyndighedens jurister samles hos Rigsadvokaten.

Det er endvidere positivt, at der etableres et HR-forum, hvor alle væsentlige tværgående personalepolitiske spørgsmål for det juridiske personale inden for Justitsministeriets område drøftes.

Det fremgår af bemærkningerne til lovudkastet, at de spørgsmål, der skal drøftes i det fælles HR-forum, bl.a. vil omfatte udformning af overordnede personale- og ledelsespolitikker, generel løn- og tillægsstruktur, generelle retningslinier for kompetenceudvikling og lederuddannelse, tværgående rekrutteringsinitiativer, forfremmelser m.v. DJØF forudsætter, at medarbejderindflydelsen i forhold til de nævnte emner ikke herved mindskes.

Ansættelsesvilkår for rigspolitichefen og politidirektørerne

Det anføres i bemærkningerne til lovudkastet, at det er hensigten at ansætte rigspolitichefen og politidirektørerne på åremål med mulighed for forlængelse og at der vil blive indgået en direktørkontrakt med rigspolitichefen og resultatkontrakter med de enkelte politidirektører. DJØF går ud fra, at anvendelsen af tjenestemandsansættelse fastholdes i uændret omfang.

Betænkningstid til valget mellem rådighedsløn og en ikke passende stilling

Det fremgår af bemærkningerne vedrørende domstolsreformen, at der gives dommere, hvis stilling må anses for nedlagt, en periode på 6 måneder efter retskredsændringernes ikrafttræden til at tilkendegive, om de ønsker at fortsætte som dommer i den nye struktur eller, om de vil kræve sig afskediget med rådighedsløn.

Betænkningstiden må forventes at begrænse antallet af rådighedslønssager, da de pågældende ikke mister nogle rettigheder ved i en kortere periode at varetage den nye stilling og derved finde ud af, om den tilbudte stilling - på trods af, at den ikke er passende - alligevel lever op til den pågældendes forventninger. DJØF skal derfor kraftigt opfordre til, at den foreslåede model udvides til at omfatte alle tjenestemænd, som er omfattet af politi- og retsreformen.

Ledelsespolitiske overvejelser

DJØF finder de ledelsespolitiske overvejelser i forbindelse med reformen fornuftige og konstruktive. Det gælder særligt i forhold til udviklingen af de generelle ledelseskompetencer, som det er DJØFs erfaring i stadig stigende grad er afgørende for at sikre attraktive, udviklende og effektive arbejdspladser.

Særligt om domstolsreformen

Stillingsnedlæggelse

Det fremgår af bemærkningerne til lovudkastet, at det er Justitsministeriets opfattelse, at en administrerende dommer, som ikke opnår ansættelse som præsident i en af de nye byretter, vil kunne forlange sig afskediget med rådighedsløn. Det fremgår også, at det tilsvarende i almindelighed vil være gældende for enedommere. For så vidt angår de øvrige dommere, antager Justitsministeriet, at der ikke foreligger stillingsnedlæggelse.

DJØF finder det positivt, at man direkte i lovbemærkningerne skriver under, hvilke omstændigheder man mener administrerende dommere og enedommere vil være berettiget til rådighedsløn.

For så vidt angår de øvrige dommere, er DJØF dog ikke umiddelbart enig med Justitsministeriet, da afgørelsen af spørgsmålet i sidste ende må afhænge af en konkret vurdering. Hertil kommer, at man i henhold til gældende ret - som DJØF redegjorde for i høringssvaret til betænkning nr. 1398/2001 - generelt kan rejse det spørgsmål, om ikke enhver dommer, der forflyttes, har krav på rådighedsløn.

Fortsat dialog

Fra DJØFs side skal vi opfordre til, at det sikres, at de berørte personalegrupper inddrages aktivt i de forestående processer.

DJØF stiller gerne sin viden og erfaringer til rådighed og ser frem til en konstruktiv dialog i den kommende tid.

Med venlig hilsen

Finn Borch Andersen
Formandsformand

Mogens Kring Rasmussen
Administrerende direktør